

بۇتون دونيا ايش جىلىرى بىلەشىكىز!

آتىد بىت ئىلاق

ع. سەنگىز

ئىغلىرىن ئانى
٩٢٤-٣٤٠

اجتماعى، تربىيى، ادبى آياق مجموعه دىر

سالى
٢٧

بو صايىزىدە

روس انقلابىنە

ضىا كوك آلب

و

انقلاب جىلىرىنە

و

آناطول

عائىد تدقىقىلەر

فرانس حقىندە

ورسىملەر

دوشونجەلر
يىكى شعرلەر

مجموعە يى هە آيك بىرنجى كونى بالعموم كتاب جىلىرىدە آرايىكىز.

اداوه ھازار

باب عالى جادەسىنە چىقتىجى آتىپخانەسى

باب عالى جادەسىنە ٦٦ نومرسى و ده

آيدىناتق مجموعەسى

فيئاتى ١٠ غروشدر

مارقسیزم او بژه کتیفی او کنده:

ضیا کوک آلب بک

مفکوره‌وی هیجانک برمنبی و بر محراقی اولدی . ضیا بک مفکوره‌جیلکی « تورانجیلق » دی . تورانجیلق ؛ پسیقولوژیک برایمپه ریالیزم در . هرایمپه ریالیزم کبی بوده اقتصادی برانکشاوه یعنی « هه کسپانسیو » توافق ایدر . حالبوکه تورانجیلگی تمهیه ایده‌ن اقتصادی سیل ، تورکیانک دامارلریدن طاشمش او لاماقدن زیاده آمان سرمایه جیلکنک استیلا انتقامتلرینی ماسکله‌ن پوده اولمک او زده اورتا به آنیلمشدی . بونک ایچوندر که شائی « رهه ئل » قاعده‌دن واستادکاهدن محروم اولان بوصنمی ، استیلائی تورانجیلق طبیعتیله مملکتنک بر قاج میلیون او لادینک باشنى ییدکدن صوکرا ایرکچ او نوتیلاجق ؛ موقعع ، معقول ، مناسب ، شائی ووطنی بر ملت‌جیلکه ترک ایده جکدی . نته کیم ده اویله اولدی . بوکون حرب عمومیده واوندن اول آمان محترری طرفدن یازیلان و کوزه‌ل رنکلره تورکجه‌یه نقل ایدیلان « توران » ویا « توراندن باحث » کتابلری آرتق کیمسه او قومیور ، بوکون تورک او جانی لیده‌رلری آرتق اولو اورتا « آلتون داغه » اولا شمقدن بحث ایده‌میورلر . خالده ادب چاوش ، حمدالله صبحی بلک بوکون آرتق « تورک او جاغنک غایه‌لرینی » بالذات کند . یلری ده بیلمیورلر ! بوکون یکی تورک ملیت‌جیلکنک موضوعی شیمدى آرتق ساده‌جه ماجرالر وجهاللر پیش‌نده خاکسار ایدیلیش خراب و بدجنت تورکیاده ؛ و ملیت‌جیلکک بوکون ایش ، زحمت ، و فراغت نفس ایسته‌ن بو چتین و مشکل آنده بویله جانل مانکنلر ایچون بویله بر شاشقینلر دوره‌سی باشلاماسی ابته‌طیبی ده . بوکونکی تورانیزم ساده‌جه بر « علمی تورکیلک » اولمالی ایدی و حقیقته ده ضیا بک ایچون اویله اولدی . واقعا

ضیا کوک آلب بک تولومی بزی صمیمی برصورتنه متأثر ایتدی . علمک ، مفکوره هیجانش و هر درلو عالی و نیز حسلک صوك کونلرده بک زیاده قیمتی غیب ایتدیکی مملکت‌مزرده ضیا بک کبی هفوذنی دها زیاده علمی سعیله قازانش بر آدامک ضیاعی ابته جوق آجیناچق بوجاده‌در .

کوک آلب بک سیاسی حیاتی بزی قطعی‌اعلاقه‌دار ایمیور . هیچ شبه‌سز که او ، بر « سیاسی » اولا رق جوق ضعیف بو شخصیتی . طرز تاقی‌لری اعتباریله « رسیر » دن عبارت اولان حیاتی بوسیک هر صفحه‌سنه کوره دائماً عجیب و غریب سیاسی دنکلر عرض ایتدی . اوونک ایچون بز بوموضوعی بوطرفه بواپیورز .

ضیا بک اصل قوتی وجهه‌سی ، اوونک لسانه‌اولان شایان حیرت حاکمیتی در . ضیا بک هیچ شبه‌سز بیویک برشاعر دی . فقط بیویک شاعر لر هر زمان کله‌بیلیرلر . لکن ضیا بک بو قافله‌دن آیران بخصوصیت وارد رکه اوده ضیا بک مفکوره‌جیلکی در . اوکاکوره « صفت » لسان ، ادبیات ، هر شی مفکوره ایچوندر ، ایشته بو هر شیئی برگایه ، بر مفکوره ایچون عد ایده‌ن انسانلر در که بک نادر دوغارلر . بونلر هیچ شبه‌سز بیویک آداملر در وکوک آلب ده بیویک آداملر دن بردی .

ضیا بک بر مفکوره جی در و تورکیه بزمان ایچون مفکوره جی برنسل یاراندی . او بومفکوره‌نک نسجنبی آفاق و شائی حقیقت‌لردن زیاده ، افسی هیجانلرینک و تمايللرینک قدرتندن ایشله‌مش اولسایله ، هرنه قادر دون اوونک پیش‌نده بوروین کنج نسلدن بوکون دریاده بر قطره قالمش اولسایله ، ضیابک بر آن کلدیکه ؛ تورکیاده

اجتماعی و فکری مؤسسه‌تک اساساً غیر قابل رد اولان مادی و «معشری معیشت» دن کان اساسلرینی هیچ برو زمان رد ایده‌هه‌دی . فقط حیات تاریخی‌تک صوک صفحه‌لرینه، فکریات مؤسسه‌لرینه تأثیرلری ظاهرده عادتاً حاکم کی تبارز ایتمک باشلاقدن‌نصره ضیا بک کیتدجه «ایده آیست ششمک» باشلار . بناءً علیه بو دورله ده دورقهایم کی ضیا بک ده تدقیق و تحلیل قدرتلری حیات تاریخی‌تک آدابی معصل شکلر او کنده عادتاً بورولورلر . بوراده دورقهایم سیستمی ایپک او جنی آرتق قاجیره . دورقهایه کوره قرون وسطی ایله قایتالیزم ، لوچالاریله سیندیقالر ، دونکی اسیلر ایله ، بو کونکی اجیلرک تاریخی دولتی آراسنده کی فرق مادنا نامحسوسدر . بو تشتبه نقطه‌سنده در که ضیا بک ده ، دورقهایم ده آرتق هر بروی کندی یولارینه آیریلیرلر . دورقهایم غرب ده آرتق حد انحصاره کلن بو کونکی نظام اجتماعینه تعزیر و مدافعته شتاب ایده‌ر . کوک آلب ایمه تور کیاده بونظام اجتماعینه سلامته حصوانی استهداف ایده‌ن بر دولت جیلک میدانه کتیرمکه چالیشیر و بر مسلک یارآتفق سوداسنه دوشدر . ضیا بک دورقهایمه علاقه‌سی عادتاً بر خط منکسرک بر خط مستقیمه یاقلاشماسی ، تماش ایمه‌سی و آیری‌لماسی کی برشیدر . بناءً علیه ضیا بک دها زیاده بر «نه‌فله قتیک» در . یعنی مختلف اجتماعی سیستم‌لردن مازمه آلان ، فقط بونلاری مسلسل واوینون بوصورتده ائتلاف ایتدیره‌هه‌ین برعمل آدامی در .

ضیا بک مارقیزیمی «سلمه‌السلام» ردو جرح ایتدی . اونک هجوم ایتدیکی مارقیزیم سطحی منقدلرک بلاپرواهم ایتدکلری «ولکه مارقیزیم» یاخودده مارقیزیمک کولکسی ایدی . برضیا بک «تورکیکل اساسلری» نی‌شید ایده‌ر کن بر بازیزده ، ینه بو آیدینلر صحیفه‌لرنده بو خصوصی کوسترش و ضیا بک قطعیاً او قومادی‌نی مارقسه عائد کتابلرک اسلامی ویرمشدک . ذاتاً مملکتمنزده مارقی اوقومنش و آکلامش کی کچینه ، حتی بر زمانلر

بو چتین وله آذ شرفی ساحده ضیا بک چوق بالکز قلدی ، آرقا سنده سور و کله دیکنی ظن ایتدیکی قالا بالقدن محروم اولدی . مثبت و چتین علمی حقیقتلره ده کل ، علی العاده ده ماعوثری و جم غیر هیجانلریله تمیش ایدن بر قسم ، ضیا بک کیردیکی بویله حلاوه و طیبی کیره من- دیلر ، فقط ضیا بک بو کون سونلر و آکلایانلر دونه نظرآ چوق آزه لـاـکـنـ هـیـچـ شـمـهـ سـزـ چـوقـ تـمـیـزـ دـرـلـرـ . بـزـدـهـ بو کـونـ بـوـ صحـیـفـهـ لـرـدـهـ ضـیـاـ بـکـ اـیـچـونـ باـزـدـیـعـزـ یـازـیـلـرـ آرتق هیچ‌جده نزو مسز عد ایتمورز .

شمدی بو عمومی تحیلاتدن سکره کندی مارقیست یعنی « تاریخی ماتریالیست » کوزیزله ضیا بک کوردم ، او فی حاده تدقیق‌دن کیرده لم :

بو ساحده برضیا بک علمیله قارشیلاشیورز . قارشیزده شمدی فکر لری فکر لریزه او عایان و کندی‌مزه رهبر طانیادیغمن بر عالم و سویولوغ « اجتماعی‌اتجی » ضیا بک وادر . او نک حقنده ایسه ایلک ایش اولاً راق شونی سویله‌یلم که او ، هر کسل ظن ایتدیکنه رغمًا مستقل بر مسلک اجتماعی صاحبی اولمادی‌نی کی ، هر هانکی بویله بر مسلک تام سالکی ده ده کلدر . مثلاً بز مارقیستن . قارل مارقسک بوتون حقیق مارقیست لرجه توسعی ایدیلن وله‌ینک ائنه حقیق شکل و ماهیتی آوارق بزم تسلمه انتقال ایدن علمی ، یعنی علی تلق طرزی بزم ایچون اک دوغرو ، اک شانی ، اک شامل ، حقیقته اک اویغون علم و فلسفه سیستمی اولاً راق طانیز ، مدافعه ایده‌ر ز . دونیایی ده بو کوزله کوروز . ضیا بک کلنجه او کا کوره بویله ایکی اجتماعی تدقیق و تبع اصولی وادر . بونلردن برو مارقسه ، دیکری دورقهایه هانددر . او مارقسک قارشو سنه دورقهایی کیرده ، او فی تشریع و مدافعه ایتدی .

فقط ضیا بک تام دورقهایی‌جی ده ده کلدر . ضیا بک تورک تاریخ مدینیتی تدقیق ایده‌ر کن ، بزم کوردیکمز برآ کنده مقاله‌لرینه نظرآ مادتاً تاریخی برمانه ریالیست در .

له نینیز مدرکه غربدهه انحصار و تردی حالته بولونان بودزوا ما ته ریالیزم وایده آلمی او زه زنده بر علم او لارق بر کونش کی دوغیور، یوکسالیور، مظفر او لویور. برولهه دیای او نیک صفتنه ایتھاک ایتھش کنیج مارقیست لری هر دورلو فکری و اخلاقی تردی دن صیانت ایده رکیکی وزنده بر علمک، مفکوره نک هیچانی و نشنه سبله استقباله دوغر و سوق ایدیبور.

فقط بزرگ نده او لسانیا کستمزک بیشید بودیکی کزیده بر تدقیق و تبع آدامی او لان ضیا بکت ثولومن آجی، هم ده پک ده رین تأثیرله فارشیلادق. ایسترداک که ضیا بکت جنازه سی پیشنه کیده ن کنجلرده حقیق معناسیله متاثر او لسو نلر. ایسترداک که بر معمونه پاسلان بر اختفالی پک آکدیران بو آلای دها زیاده مفکوره جی بر عالمه پاسلان بر مراسمه دونسون. او نک تابوی آرقا سنده رسی نمایش بجیلر ده کل ده، فکر لریله ضیا بکی دویانلر و آکلایانلر، قلب لریدن بر بر لرینه با غلامش بر متاثر انسانلر کومه سی حالته بورو سه لردی، او زمان بلکده بومتواضع جنازه آلای سوقة لردن حق پک چوق یوجیلر ک نظر دقیقی بیله جلب ایته بی جک بر تهالق و سوز لکله سوز لور، فقط ضیا بکت خاطره سی بوندن دها چوق منحس اولور دی.

ضیا بکت ثولومن آکار کن مملکت مزده علمک، حرکتک، حریت فکریه نک حکمران او لاسنی، زنده، ذی حیات و نشیلی صباح لرک دو غماسنی ایستیورز..

شورکت سپا

استانبول - ۲۷ تیرین اول ۱۹۲۸

الفهوب کونسلنده سوقانه تما به سی

کندیلری مارقیست عدایدهن بر طاق کنجلر و بالخیارلر وارد رکه بونارده مارقی آنچق آنقدن ایشید کاری کی طانیلر. «آیدینلوق» خارجنده قالان و هیچ بریله مارقسه عامله سیسته مل بر تحری و مناقشه ظابل اولماهان بوزوات کی ضیا بکت ده مارقی بولیه علی العیا کورمه سی آنچق شو صوره ته ایضاح ایدیله بیلر.

او لا مارقیزم؛ مجرد بر فاسه سیسته می اولمقدن زیاده بوکونکی نظام اجتماعی نک «بکی دن تنظیم»، اتهاداف ایده ن بر «حرکت و فعالیت» علمی در. بولیه اولونجه ده بوکونکی نظام اجتماعی نک بقانه طرفدار او لان نک بولیه بر «بکی دن تنظیم» ایشنه کیرشمہ مه لری، او فی ده ساده جه ضرورت و مبهم بر صوفیزه دوندور مک چالیشمالی فایت طبیعی دو.

تائیا مارقیزم عین زمانه فایت چتین، علمی منبلری اعتباریله تدقیقی یوریجی، مشکل بر اصوله. بو اصوله تدقیقه حصر قصی ایچک ایسه هر اسامک کاری دکلدر. واونی تدقیقه یانا شانلر، حیاتی و مفکوره سی بالذات مارقیزم همده لرینه با غلامش «پروفیسونل مارقیست لر» اولمک ضرورت شده درلر. بالخاسه له نین دن سکره بو حال دها مارقیست لرک یمیش بیلدن بوی بیریکن داغ کی آثاری یانه «له نیزه» کتبخانه سی ده یک بر حوله علاوه ایتدی. سرمایه دارلر دو رینک صفت مجادلاني تاریخی یانه تحقق ایتش بر برولهه روا دیکشاتوراسی صفحه سنت تجارب و نتایجی ده عادتا یکی بر عالم کی بیغیلدی:

ضیا بک ایسه طبیعی دها باشقا ایشلری او لان دیکر ذوات کی بو امر عظیمه کیریشه مزدی، کیرشمہ دی. بناء آعلیه او نک ایچون، مارقس و مارقیزم حقنده سویله دیکی سوز لری قطعیاً صلاحیت کامله ایله سویله دی دینیله من. بزه کلنجه، بزمعروف تعبیر لریله هم «وولکار ساخته» هم ده «اور تو دو قسال - منه صب» مارقیزم ردایده رز. آیدینلوق مارقیزمی حقیقی، عمل و اقلابی مارقیزم ده.

٧ تشرین ثانی انقلابی روس خلقنے نه ویردی؟

او قومش و طالم بیر فردیدر .. که نیش خلاق کتله لری ، روسيه ده بو قادار یو کسہ لشدیر ..
بوتون بو فابریقه لرده ، مساعی مدئی بو بیوکلار ایمین سکن ساعت ، اوں سکن باشنه قادر اولان کنجلر ایمین آلتی ساعت ، اوں آلتی باشنه قادر اولانلر قسان چالیشان بو کنجلر ، متباقی زمانلریني او قومايمه ، مکتبله حصر ایده رلر .. دوقتور ، أجز اخانه ، کتبخانه ، اجتماع صالونی ، تیاترو و سینه ما صالونی ، لهنین کوشیسى ، کوچوك چوجوقلر ایمین امن یرمە او داسى هر فابریقه نك طبیعی مشتملا تندندر .. داها بو بیوک فابریقه لرده ، موزیقه ، اطفائیه تشکیلاتی بیله وارد ..

بوتون بو فابریقه بی اداره ایده نك «قیزیل دیره کتود» بر ايشجی در .. هر فابریقه همه لهسى ، منسوب اولدینی صنعت شعبه سنك سه ندبیقاته منسوبدر .. بوندن ماعدا هر فابریقه ده ، قومونیست فرقه سنك و قومونیست کنجلر پیر لکنک شعبه سی وارد ..

انسانك اك چوق خوشنہ کیدن شی . بو فابریقه عمله لرینك کندی فابریقه لرینه قادری اولان فوق العاده اعتنالریدر .. بوتون فابریقه لرک ، بوتون بو فابریقه لرده چیقان ماللرک ، پینه کندیلرینه عائذ اولدینی بیلن شورولو روس عمله سی ، اك اوافق بر شیئک قیریلما مسن ، از بیله مسنے فوق العاده اعتنا ایده رلر ..

بیوک تشرین ثانی انقلابی روس خلقنے هیچ بیش نی تامین ایمه دیکنی سویله مک جسارتندہ بولو نانلر وار .. بونی بولیه دهیتلر ، هیچ شبه یوق ، یا وضعیت پیله بیتلر ویا قصدی حرکت ایده نادر .. بیوک افلاپک روس خلق کتله لرینه ویردیکی معنوی فاندہ لردن ییرین پیله موضوع بحث ایمه جكم .. چونکه بونلر هر کسجه او قادر بلی و بدیهیدر .. بالکز ، کوزله کوروان ، وأللہ طوتولا بیلن مادی قسملره تهاس ایده جكم .. و اجتماعی حیاتك بل کیکنی تشکیل ایده نك اك مهم مؤسسه لری کوسته ده جكم ..

* * *

فابریقه : روسيه ده فابریقه ، بوقن بورزووا دونیاستنده اولدینی کبی عمله مناری ده کلدر .. بالذات همه لرک صاحب اولدینی واستهارک کیرمه دیکی بومؤسسه لر بر سعادت یو واسیدر .. داها فابریقه کیرمه دن ، شن قومسومولارک [۱] ، قومسومولغارک اخلاقی شرقیلری ، مسعود کورولتیلری سیزه ، بیر فابریقه ویا اعمالاتخانه بی یاقلاشدیغکنی آکلا تیر ..

ایمیری کیرنجه ، ایلک دویدیغکنی شی ، فابریقدن زیاده بیر مکتبه اولدیغکنی حسی در .. اساساً روسيه ده ، هر فابریقه بیر مکتبدر .. و هر ايشجي مملکتنک اك

[۱] کنج قومونیست تشکیلاته داخل اولانلر دیگ

اجتماع صالحی، دیوار غزه‌تسبی، قلوبی وارد..
بورالرده عسکر لکنی پاپان یولداش، بالکن بر عسکر دکن
ای برا حالم او له رقده ینیشمه کده در.. بورالرده، اطاعت،
دیسیپلین، بلکه هیچ بربرده گوروله میان بر مکملیته در.
 فقط بودیسیپلین قورقو ایله دگیل، سویله رک و شعوری
بر طرزه وجوده کتیر بلشد.. بر عسکر ک وظیفه سی،
قلوبک دیوار لرینی دوناتان بیویک بویالی رسملره جوق
جانلی واونو تولماز بر شکله حافظه لره نقش ایدیلیر..
بوتون جهانک بین الملل وضعیتی، اقتصادیاتی، دورت
بین ساعت دوام ایدن نطقه لیه و بر پروفسور مهارتیله
آکلامان قیزیل اوردو تفریزی، هب بورالرده ینشیور.
چاریزمه ک خبستخانه دن فرق او لما یان قیشله لریله بو قیشله لر
آراسنده نه بیویک فرقه وار؟..

* *

قلوب: هر شهرده اکچوق کوره جککن شیلر ایشجی
قلوب لریدر.. قومونیست فرقه سنک، قومونیست کنجلر
تشکیلاتک رسمی قلوب لرندن باشقا هر عمله سندیقا سنک
ایریجه قلوب لری وارد.. بوقلوب لرک اجتماعیات، اقتصا-
دیات، تاریخ، جغرافیا، تیاترو، موسیقی، شاطرانج،
پیلاردو قورسلوند هر آشام یوزلرجه ایشجی درس
کورور..

بورزو و ازینک حقیقی صاحب لرینه بیراقدینی اُک کوزه ل
اُک معظم بنالر بو قلوب لردر.. بر زمانلر بولیه بنالرک
یاندن بیله کچه مین ایشجیلر شیمدى او نلرک متواضع
و وقور صاحب لریدر.. بوبنالرک ایچیندی ک موبیلیه لر،
پیانولر، آسمه ساعتلر، آویزه لرشایان حیرت بر قیصان بخلقه
حافظه ایدیلیشلر در.. عمر ندہ بلکه بیرد فمه بیله بو پیانولری
کوره مین، سسنه ایشیده مین کنج ایشجی قیزیلری،
کنج قوم سومو لغآلر، شیمدى بورالرده اوروپا بسته-
کارلرینک اُک یوکسکه پارچالرینی چالقده درلر..

روس خلقنی هر خصوصده ینیشیدین بو قلوب لر،
دنیله بیلیر که اختلالک وجوده کتیر دیکی اُک محبتلی

هر فابریقه عمله سی، او فابریقه نک است حصالاتندن،
فابریقه داخلنده، ایسته دیکی قادر صرف ایده بیلیر..
منلاه بیرون شوقولا نه فابریقه سنده جالیشان عمله، فابریقه
داخلنده ایسته دیکی قدرشوقولا نه یک حقنی حائزدر.. فقط
تخانقه کیدن نقطه، بو عمله نک آغاز لرینه بر لقمه شکر
آماده قلریدر.

بر بونی دوشوندم، بوده بزم بورزو وا دونیاسنده ک
فابریقه لرده جالیشان عمله لرک بو گیبی وضعیتارده باعشق
بجبوری قنده قالدقاری خیرسیز لغاری، و بو تردی نک مسیبی
اولادق بورزو وا ذی بی خاطر لادم.. هیچ شبهه یوق که،
بورزو وا عالنده کی فابریقه لرده بولیه شیلر شدته منوعدر.
وطبیعی که عمله ده بونلری کیزی باعشق بجبوری قنده در..
بورزو و ازینک، عمله هر حرکتیله بر اخلاص قسرل قلائقن
ایتدیکی هائی گورولیور.

روسیه ده بوفابریقه بی گزه درکن، تصادفاً فابریقه نک
دو قتوریله عمله آراسنده چن بر محاوره بی دیکله دم..
روس عمله سنه و محنتلرینه نه قدار اعتنا ایدیلیکی کوستر-
مه سی اعتباریله بمحاوره بی عیناً یازیبورم:

- دوقور یولداش، بن آرتیق جالیش-مق-
ایسته بورم.. آباغم ای لشدی.. او بیش گوندر ایشسر-
لکدن چالایورم..

- واقعاً آیاغل ای لشدی.. فقط بو هفته
داها استراحت ایمه لیسک!... بن مسؤولیت آتشه
گیره هم..

* *

قیشر: روسیه ده قیشله، هیچ بر مملکتک قیشله لریله
قیاس ایدیلیمه جک برسویه ده در.. آساً بونلره قیشله
ایمک و بو کله نک افاده ایتدیکی میلیتاریست و قورقوچ
معنایی قوللائیق هیچ دو غر و دکلدر.. بورالرده تام
معناییله که نیش برمساوات حکم سوده ر.. عسکر و قیزیل
قوماندانلر آراسنده بیویک بر صمیمیت وارد.. هر
قیشله نک چوق که نیش بو کتبخانه سی، موسیقی، تیاترو،

آلیلر.. قوجاغنگىزه صيرتىكىزه، او مو زىكىزه تىرمانان
بو ياراما زلر ك صوردىنى سؤاللار، بعضاً او قادر آغىر
اولودك جواب ويرمكده مشكلات چكىرىشكىز!

— يولادش، سىزدەدە بولىلە چوجوق أولى
وارمى؟.

— يولادش، سىزدە اقلاب نه وقت اولەجق؟.

— يولادش، سن سن دە قومونىستىمىسىت؟.

— يولادش، سىزدە چوجوق تشكيلاتلىرى وارمىدر،
وقوتلىيىدر؟.

— يولادش، سىزك عملە چوجوقلىرى دە بىز كېپى
كۈندە بش دفعە يىك يپور وأوطۇموبىللارلە كىزىيورىمى؟..

* *

روسييە اھىرونە: بورزووا سىستەمنىڭ، چارىزىمك
فنا اخلاق وعاداتلىلە بولۇپىن روس ايشجي سى، بوندن
قورتولقى ايجىن نه موفىقىلى بجادەلەر يايپور!.. هەركىك
پاك چوق ايجىدىكى أسىكى روسيي او قادر دە كىشىمش كە..
سوقاقدە سرخوشلەر پاك نادر تصادف ايدەرسكىز!..
سرخوش كورولنلردى، قومونىست وايشجي اولمايانلردى..
سرخوش اولەرق كورولن بىر قومونىست ويا
ايشجي أك بويوك قباخت يائىش قادر تقييد ايدىلىر..
و عىيالانىر..

روسييەي ادارە ايدەن خاق قومىسىزلىرىنى، قىافتىجه
بر ايشجىدىن تەريق ايدەمنىشكىز!.. قوجا (تروجى)
كونشىك صولدوردىنى، أسىكى، آوجى بىچى بىر ألبسە
ايلە يايلا اولەرق دولاشىر..

سوويت جەھورىيەنىڭ رئيسى عادىدىلىن « قالانىن »
چىزمەلر ئىنى او مو زىنه آلهرق، يالىن آياق، كويلىلە
بالق طۇنماغە كىدەر.. و بۇتون ايشجىلىر، سەنەدە بىر
دفعە ويرىلان بىر آيلق تعطىل حقنى كويلىلە آراسىندە
پاك بىسيط بىر طرزىدە، بىر كويلىو كېپىرىي..

روسييە، ايشجي قىزلىيەنىڭ، قومونىست قادىسلارنىڭ
أك چوق نفترت اىتدىكى شى، پوردا، قىزىللق، كوبە،

مؤسىلەردر. چارلەتكىشلىك عياش خلقى شىمىدى، قەھوملە
ميخانەلە اوغرامىبورىلە .. .

روسييە مكتىب: بىلا استشا زەختكىشلىك ايجىندر. هە
مكتىبك اوستىنە (علم آنجاق جالىشانكىدر) عبارەتنى
كودووسكىز!.. اھلابىن سوکرا. روسييە مكتىبلەر
ئامىتىنى بىر درجه دە آرتىشىدە.. يوز بىك قۇسىلى بىر
شهردە، اصفرى ايڭىدار القۇنۇ كورورسكىز!.. بوندىن ماعدا
(رابقان) (ايشجي فاكولتەلرلى) تسمىيە ايدىلىن عملە
دارالقتونلىرى دە واردە.. بورالردى دە اون بىكىر جە ايشجي
كىنجى او قور.. فقط نە حاجت. روسييە مەۋاپىرىقە، هە
قلوب، هە قىشلە بىر مكتىبىر.. شىمىدىكى اقلاب روسيي
سننە نظر دقى أك چوق جاپ ايدەن شى كىتلەدەكى
او قوما سراقى در.. چارىزىم استىدادىنىڭ حكىم سوردىكى
او زۇن سەنلەردى دە اك ابتدائى حىقلەرنىن محروم قالان
بوانسانلار شىمىدى بىر مەحرۇمەتلىك ئەللىكىدا او قويورلار.
او قودقلرى شىلەن لاردى بىلەر مەسىكىز؟.. عمومىتە، علمى
وجدى ئىزلىر... صندوغى باشندە او طوران بىر بوياجى
چوجۇنىڭ كتابىنە او قادر دالىشىر كە، سىزك صندوق
او زەرىنە قويىدىشىكىز آياغنگىز بىلە فرقىدە دە كىلدەر..
ضزەتە ساتان بىر اختيار، سىيد ساتان بىر كىنج قىز
حقق بىر كتابىلە مشغوللە ..

روسييە ھۇموقدىر: دونىامك أك بىختىار چوجوقلىرىدە.
ايشجي چوجوقلىيەنىڭ يېشىدىرىيلەكى [چوجوق يووالرى]
روس بورزووا زىيەنىڭ أك معتنا ويللارلىرىدە. آچىق
باشلىرى، قىصەپانطالونلىرى، چىلاق آياقلىلە ويللارلىرى
شەنلىدىرىن بوسو على كوجوكلىر، زەختكىش قومونىستلارك
بو كۆزەل چىچكلىرى، ياشلىنىن او مولما يەجق درجه دە
ذىكى و عقللىدىلر. بابالرى ايشجي، عسکر و فقير
خىلقىدىن اولان، و ياهىچىج أبۇنى اولمايان بو كوجوكلىر،
پىلسەكىز نە بويوك اعنالارلە يېشىدىرىيلەرلە ..

بويالە بىر چوجوق أوينى زىيارەت اىتدىكىز زمان؛ هەل
يابانجى ورمدقق ايسەكىز كوجوكلىر در حال اطرافكىزى

آیدینلار

بورادن کلوب آليس ویریش ایده رل .. شخصی دکانلر،
بوتون گون بوشدرلر .. بالکن بـ شهرده ایکی آی
ظرفـ نـه (۱۲۹) حـکـومـتـ مـخـازـهـ سـنـكـ آـچـيـلـيـغـىـ گـورـدـمـ.
حـيـاتـ مـتـاهـيـاـ طـيـيـيـ شـكـلـهـ عـودـتـ اـيـديـيـورـ .. حـواـيجـ
ضـرـوريـهـ، بـويـوكـ حـربـهـ، بـرـ چـوقـ دـاخـلـيـ اـخـتـلـالـلـارـهـ رـغـماـ
دوـنيـاـنـكـ بـرـ چـوقـ يـرـنـدـنـ اوـجـوزـدـرـ.. بـونـدـنـ تـقـرـيـبـاـ بـرـ
سـنـهـ اـولـ، موـادـ زـرـاعـيـهـ اـيـلهـ موـادـ صـنـاعـيـهـ آـرـاسـنـدـهـ مـدـهـشـ
بـوـرقـ وـارـدـيـ .. حـواـيجـ ضـرـوريـهـ فـيـأـتـلـرـيـ دـهـشـتـلـيـ
دوـشـكـونـ، موـادـ صـنـاعـيـهـ فـيـأـتـلـرـيـ جـوقـ بـوـكـسـكـدـيـ ..
تـروـچـكـيـ، بـونـيـ بـرـ مـقـاصـكـ اـيـکـيـ آـخـرـيـهـ تـشـيهـ اـيـمـشـدـيـ ..
بـوـگـونـ آـرـيـقـ، تـروـچـكـيـ مـقـاصـكـ اـيـکـيـ آـخـرـيـ بـرـ بـرـيـهـ
چـوقـ باـقـلاـشـمـشـدـرـ ..

روس پاراسى ، دـوـنيـاـنـكـ الـبـوـكـسـكـ پـارـالـزـمـنـ بـرـيـنـىـ
تشـكـيلـ اـيـديـيـورـ .. حـربـنـ اـولـ ، آـلتـونـ پـارـاـيـلـهـ ۱۲۵
تـورـكـ خـرـوـشـنـهـ تـقـابـلـ اـيـدـنـ بـرـ روـبـلـهـ ، بـوـگـونـ بـرـ تـورـكـ
لـيـراـسـنـهـ مـعـاـدـلـدـرـ. دـاـهـاـ بـرـسـنـأـولـ، دـوـنيـاـنـكـ الـدـوـشـكـونـ
پـارـاسـىـ اوـلـانـ رـوـسـ پـارـاسـىـ بـوـ قـادـارـ قـيـصـهـ بـرـ زـمانـ
ظرـفـ نـهـ بـوـ درـجـهـ بـوـكـسـلـمـكـ ، آـخـيـاقـ رـوـسـ اـقـلـابـهـ
وـرـوـسـ اـقـلـابـيـ اـدارـهـ اـيـدـنـ بـوـيـوكـ رـهـبـلـهـ خـاصـ بـرـ
مـهـارـنـدـرـ ..

روـسـيـهـنـكـ هـرـ قـاـبـرـيـقـهـسـنـدـهـ ، هـرـ عـمـلـهـ عـمـلـهـسـنـدـهـ آـيـرـيـجـهـ
قوـئـوـبـرـاتـيـفـلـرـ وـارـدـرـ .. هـرـ سـهـنـدـيـقاـ مـنـسـوـبـيـقـ كـنـدـىـ
قوـئـوـبـرـاتـيـقـنـدـنـ بـرـ ۳۰ اـسـقـونـطـوـ اـيـلـهـ مـالـ آـلـاـيـلـيـرـ ..

* *

سوـكـيلـ قـارـهـ ، رـوـسـ حـيـاتـ اـجـتـمـاعـيـهـسـنـكـ تـمـلـ دـيرـهـ كـنـىـ
تشـكـيلـ اـيـدـنـ بـوـمـؤـسـسـاتـىـ سـكـاـپـكـ مـخـتـصـرـاـ لـارـقـ آـكـلـانـدـمـ.
بوـنـلـرـ ، چـارـبـزـمـ دـورـنـدـهـ كـيـ مـؤـسـسـاتـهـ ، بـوـتـونـ دـوـنـيـادـهـ كـيـ
بورـزوـوـمـؤـسـسـاتـىـلـهـ مـقـايـسـهـ اـيـتـاـ. اوـزـماـنـ رـوـسـ خـلـقـنـكـ ،
رـوـسـ اـيـشـجـىـ وـكـوـبـلوـسـنـكـ (۷) تـشـرـىـنـ نـانـيـ اـقـلـابـنـدـنـ نـلـرـ
قـازـانـدـيـغـىـ دـاـهـاـ أـيـ آـكـلـاـيـاـ بـيـلـيـرـسـكـ ! .

تـشـرـىـنـ اـولـ ۹۴

پـوـزـوـكـ كـيـ زـيـنـلـارـدـ .. اوـداـدـهـ كـيـ قـادـسـلـارـدـ ، بـنـسـبـتـ
بـرـ قـيـافـتـ ، تـمـيزـ سـابـونـ قـوـقـوـسـنـدـنـ باـشـقاـ بـرـ شـىـ
بـوـلـامـازـسـكـزـ ! ..
اوـرـادـهـ أـكـ قـوـتـلـ سـوـزـ أـكـ قـوـىـ تـعـهـدـ (قـوـمـونـيـسـتـ
سـوـزـىـ) دـرـ .

* *

روـسـيـهـ بـولـيـسـ : چـيـزـمـلـىـ ، مـهـمـوزـلـىـ ، قـيـرـبـاجـلىـ
أـسـكـ بـولـيـسـلـرـ يـرـمـهـ شـيمـدـىـ روـسـيـهـ (مـيلـيـسـيـالـ) لـرـ
وارـدـرـ. وـبـونـلـارـ دـوـنـيـاـنـكـ أـكـ تـريـبـىـلـىـ وـأـكـنـازـكـ اـنـسـانـلـارـيدـرـ ..
دـاـيـاقـ آـعـماـقـ ، كـفـرـ اـيـتـكـ شـيمـدـىـ هـيـجـ تـصـادـفـ اـيـدـيـلـهـينـ
حـالـلـرـدـ .. أـكـ قـوـتـلـ تـحـقـيـرـ : (سـنـ يـوـلـادـشـجـهـ حـرـكـتـ
اـيـغـورـسـكـ) . يـوـلـادـشـلـرـ بـوـيـلـهـ (باـعـازـ) جـهـسـنـدـنـ عـبـارـمـدـرـ ..
شـيمـدـيـكـ اـقـلـابـ روـسـيـهـسـنـدـهـ أـسـكـ چـارـبـزـمـكـ يـادـكـارـىـ
اـولـانـ (كـفـرـ) قـارـشـىـ شـدـقـلـ بـرـ مـجـادـلـهـ آـچـيـلـمـشـدـرـ ..
هـ قـلـوـيدـهـ ، هـ قـاـبـرـيـقـهـ (قـهـرـ اـولـسـونـ چـارـبـزـمـكـ
يـادـكـارـىـ اوـلـانـ كـفـرـ !) شـعـارـيـقـ كـورـوـرـسـكـزـ ..

* *

روـسـيـهـ قـوـئـوـبـهـ اـيـفـلـرـ :

روـسـيـهـ هـرـ شـىـ حـكـومـتـكـ ، يـعنـيـ اـيـشـجـىـ وـكـوـبـلوـنـكـ دـرـ ..
بالـكـزـ ، (يـكـ اـقـصـادـيـ سـيـاسـتـنـپـ) لـكـ دـوـغـورـدـيـنـىـ
اوـفـاقـ سـخـصـيـ مـخـازـهـلـرـ وـارـدـرـ .. فـقـطـ بـونـلـارـدـ ، هـرـ كـنـكـنـ
گـونـ اـفـلاـسـ اـيـمـكـدـهـ ، قـاـبـانـقـدـهـدـرـ .. اـسـاسـاـ روـسـيـهـهـ
قـوـمـونـىـزـمـ ، بـوـسـخـصـيـ مـخـازـهـلـرـهـ حـكـومـتـ قـوـئـوـبـهـ رـاتـيـفـلـرـيـنـكـ
تـقـيـجـهـسـهـ باـغـلـ دـرـ .. فـقـطـ ، قـوـئـوـبـهـ رـاتـيـفـلـرـكـ مـتـاهـيـاـشـخـصـيـ
مـخـازـهـلـرـ ضـرـرـيـنـهـ بـوـيـمـسىـ ، بـوـ مـخـازـهـلـرـكـ مـتـاهـيـاـقـاـنـماـسـىـ
تـقـيـجـهـنـكـ هـ اوـلـاجـنـىـ دـاـهـاـ شـيمـدـيـدـنـ كـوـسـتـرـيـيـورـ ...

يـعنـيـ قـوـمـونـىـزـمـ دـيـوـ آـدـيـلـرـلـهـ بـوـرـيـيـورـ .. خـلـقـ ،
حـكـومـتـ قـوـئـوـبـهـ رـاتـيـفـلـرـنـدـنـ بـرـ شـىـ آـلـقـ اـيـجـىـنـ دـقـيـقـهـلـرـجـهـ
نـوبـتـ بـكـلـهـمـكـ بـجـبـورـيـتـسـدـهـدـرـ .. زـيـرـاـ اوـقـادـارـ اـزـدـحـامـ
وـارـدـرـ .. بـوـقـوـئـوـبـهـ رـاتـيـفـلـرـ ، بـوـتـونـ مـالـلـرـىـ ، بـوـزـدـهـ يـكـرىـمىـ
اوـجـوزـيـتـهـ سـاتـاـلـارـ .. بـالـذـاتـ كـوـچـوـكـ بـورـزوـوـالـرـ بـيـلـهـ

شەقلىق قورنۇلوسە كۇنۇز

٧ تىرىن ئانى شرق غرب

«امراز»

توكل

قىست .

قىس ، خان ، كروان

شادىر وان

كوش تىپىلر دە رقىس ايدىن سلطان ...

مەراجە، بادشاھ

بىلە بىر ياشىندە بىر شاھ ...

منارەلەدن سالالاتىور صەف تايىنلە ،

بوروتلەر قىتالى قادىنلە

آياقلىرى كەركە دوقۇبور ؟

روز كارلەدە پېشىل ساقاڭلى امامىل اذان اوغۇبور »

اىشتە فەنك شاھرىنىڭ كوردوکى شرق !

اىشتە

دقىقەدە بىر مىليون باصلان

كتابىلر كى شرق ..

لاكن

نه يارىن

نه بىكۈن ، نه دون

بۈلە بىر شرق

بۈقدى

اولمايەجق .

شرق :

أوستىندە چىيلاق

أسيزلىك

آچ كەبرىدىك طۇپراق ،

شەقلەيدن باشقا هەركىلە

اورقا مالى اولان عىلەكت .

قىطىلەتكە آچىلەنەن ۋەلدىكى دىار

آغىزىنە قادار بۇھدايە دولو آنبار

آورۇپاتك آنبارى

آسيا :

آمىيقاتن درەتنو طلىپىنكەن دېرى كەلىرىنە

سنك ، چىنلىلىك

اووزون ساچىلەندىن

صارى موملار كېپى آصىپورلە كەندىلېرىنى ،

حالاپاتك
اك بوكسەك
اك دىك

اك قارلى تېمىندە
برىتانيا ضابطىرى « جازباندە » چالدىرىپورلە.
قارا طېزناقل آياقلىنى دالدىرىپورلە
« پاريا » لىك (١)

پياض دېغىل قولولىنى آتىدىنى ئانىزه ...
آتادولى باشدەن باشە
« آرمىستروونج » لىك (٢)

تعامى ميدانى اوەمى .
آسپاتك بىرى دولەتى
شرق

يوغا ياجق

آزقى ..

بىقىدق بە .. بىقىدق ..

ايمېيکىزدىن بىرى

جان ويرەپىلسە بىلە

آچىلەندىن تۈلىش او كۆزىمە !

بودۇوا ايسە اكىر

كۆزوكەسبىن كۆزۈمىنە !.

حق

سن

سن ، پېرلوق

صارى موشامبا دەرىپەزىزدىن

بىر بىر عىزە

شېقىن

تېغۇشكە بىقى

سەندەن داھا يېقىندرېزە ،

فرانسز ضابطى ! ..

فرانسز ضابطى سن

او او زوم كۆزىلۇ « آزادەيى » (٣)

بىر اوروسپۇدان

داھا چابوق او توتدوڭ .

قىلىمەزە دېكىدىكەنلە

آزادەنەتكە طاشنى

بىر تاخىدا حەدف كېي طوبە طوتىدوك ! (٤)

بىلمەنلە

بىلىسىن :

سن بىر شارلاطانىد باشقا بىر شى دەكىلسەك .

شارلاطانا

چورولك فزانسز قوماشلىرىنى

بۈزىدە بشىوز احتكارلە شرقە ساتان

پەرلوق ...

روس انقلابی و آنارشیستلر [*]

روس آنارشیستلرینک، ایلک مظفر پرولاتاریا انقلابیه درجه اشتراکی؛ انقلابی داخلی و خارجی از تبعاعله مجادله سنه اوالدین قادار، مثبت و بارانچی ساخته کی فعالیتنده آلدقلری وضعیق کوسترمک چوق فائده لیدر.

و تدقیق بزه، بالخاسه صوک سنه لرد، تورلو بالان و افترالله روس انقلابی کوچولمک و لکلکه چالیشان آنارشیستلرک، داهما دوغریسی آنارشیست بکین بر طاقم سربریلرک؛ پروله قاریا آن-لابنک خصم جانی اولان جهان سرمایه دارلارنک ناصل حرارتی پروباگاندا جیلیق یا پدیقلری کوستره جکدر.

*

روسیاده آنارشیزم حرکتی ۱۹۱۸ اقیشی اثنا سنه حد غایب سنه واصل اولشدر. هصرلدن بری هاوادال و او تو قراتیک بر حکومتک دمیر پچسی آلتنده ازیلن خلق بو استبداد قوتی قید قدن صوکرا نامتناهی برسورو و هیجان ایچنده اعلان شادمانی ایدیوردی. آرتق هرکس مساوی، هرکس قارده شدی.. زنکین، قبیر قلامشیدی... مس-تبدلر؛ ظالمک، پاطرونلر، سرمایه دارلر، تجارلر... مو اولشلردى.. مادام که عمله انقلابی اولشدى. آرتق هرکس احتیاجلری، ایسته دیکی کې تطهین ایده بىلە جکدی.. ایشته روس آنارشیستلری بولە دوشونبورلر. بونی پروباگاندا ایدیورلردى..

فقط خجالتک بردە حقیقت طرفی واردی کە، آنارشیستلر اونى کورمه بورلر. ياخود کوزمک ایسته بورلردى.

أوت، فوق البھر بىر قوت؛ اوچ سنه لک حرب و آبلاوه ایله مو پریشان اولش بر مملکتىدە بولاق پارافه، بیکار جه خراب اولش لو قوموتیف و واخونلرک بىرینه يکیلرینی قوھە ما کنه لری قبیرلاش، ایش-لەمە بن فابریقالری جانلاندیرمە، میلیون نرجه انسانلک ذهنیتى دە کیشىدېر مکە مقتندر اولس-ایدی، آنارشیستلرک ایسته دیکلری جنت آسا جمعى قورمۇق دە مەکن اولا بىلەردى.

انقلاب اڭ مشکل و تەکمیل زمانلىرى ياش-ایوردى. بو داخلى تىذىپ و آنارشى يە بىقسىلەغە بىر دە خارجى غالىه اضمام ائىشدى. بىر دەست صلحى، عمله جەھورىقىنک قىص قىوراق اڭى آياغى باغلامش، اونى پىرول و كومو و بەتلەندىن، زراعى منطقە لردن آيدىمەش، دىكىر جەتىدىن ائلاف حکومتلىرى شەمالدى تەرضە كېمىشلردى...

أ كىلمەمش تىلالار، عەرۇۋاتىز، مواد اېتساشه سز، ما كىنە لری بوزولىش فابریقالر قارشىستىدە آنارشىستلرک حریت،

[*] آنارشىزمه هائى پىن صايىزىدە چىقان مقالانك ما بعدىنى. كەلچىك صايىزىدە نشر ایدە جىكىز.

نه دوموز بىر بورۇ ايشىك مکر،
ما دەدن آيرى روحە ايناسايدم اگر،
شەرك قورۇلۇغۇ كون،
كۈرى باشندە چارمېخە كەرە
قاشىندە سىخارە اېچىرم.

بن ئىمى سزه وەردم
سزه وەردىك بىز ئىبزى
قوجاڭلاڭ بىزى
آورۇپانك «سان كولو ئىرى» ! .... (۵)
سۈرەم بان بان يېنىكىز آل آلىرى.
مەقل بالىن
بالىك

قورۇلۇش كۇنى آرتق مایىل
أو كۆمنىدە، شەرك كەلچىك عصىان بىل
بزه قاتىل مەندىلىي ماللاپور.
آل آنارىزىز اېبرىالىزىك كوبىكى ناللاپور.
ناظم مەكتە

- (۱) پاریا) هەندستان لىلرک اڭ قبیر قىسى
- (۲) (آرسەترونخ) انكلاتەرلەك سلاح فابریقه سى
- (۳) (آزادە) پېرلوقى اىسىلى فرانسەز محىرىنىڭ قوركى خەندە يازدىپى بىر دوماندە كى قادىتكى اىسى
- (۴) پېرلوقى حرب عمومىدە چىناق قىلە ئى طوبە طۇغۇشىدەر
- (۵) (سان كواوت) فرانسەز انقلاب كېرىنده اختلالىي مەلەپە و قبىر خەلقە ويرىن ام قوركىجىسى، مۇرۇخ بىمۇت عبد الرحمن شەرف بىك كورە «دولىزى»

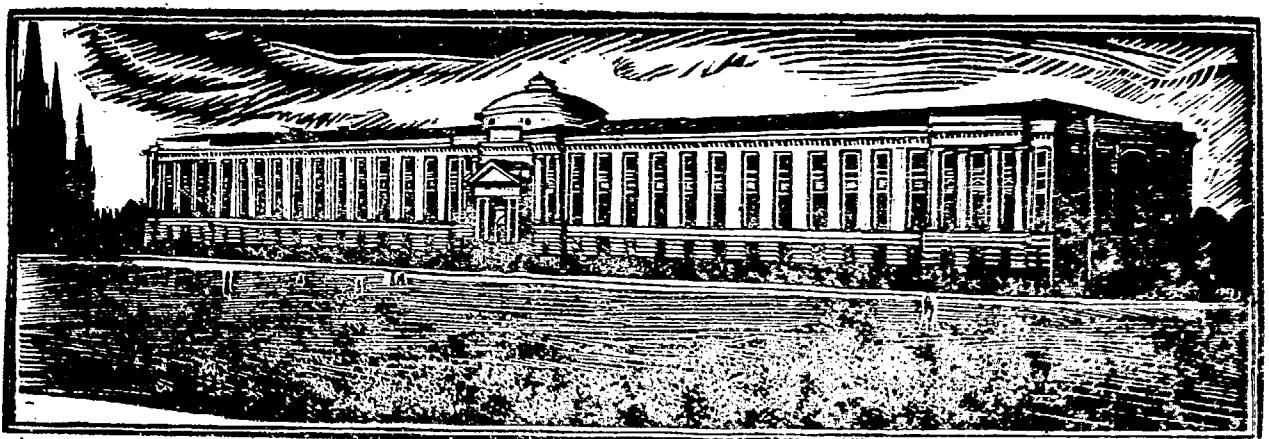
(سۈرىنلىك) قۇمۇنىستىك اېسە كۇنى ئەم بىنە ھالىشلىرى

کونه کوچله‌شیوردی . و هر کون آنجاق (۱۰ - ۱۰) واغون اون کاه‌سیلیوردی . حاپوکه (۱۰۰) واغونه احتیاج واردی . بو وضعیت نیجه‌سی ، هر کسک حصه سنه دوشن مقدارک آزالیلماسه و ارزاق تو زین ایشلینی صیق بر قونتروله لزوم دوبولدی . بو شرائط ایچنده آنارشیستلر ایچون ، مختلف صنوف اجتماعیه منسوب انسانلردن (سیاه محافظلر) - سیاه باراچ آنارشیستلر لعلامقی در - اسما آلتنده برقوق فروبلر تشکیل ایده رک اوکنه کان دکانی ، اووبا قوا پهراپنی یاغما ایتك ، شبهه سز فابریقاده و یا تارلاده چالاش مقدن چوق دها قولای و کارلی ر ایشدى .

۱۹۱۸ نیساننده موسقووا واده (سیاه محافظلر) تشکیلاني صوک درجه و سمت پیدا ایتدی . شهرک اک زنگین اولرنده برشمشن اولان آنارشیست قلوبلرینه دوام ایدن انسانلرک

حکومت ، فرد و جمیت ، حقنده کی مه تائیزیک منطقلری میت بیچ بر نیجه ویره مزدی . . . اسکی اجتماعی مناسبتلرک بوزولهانی زمانلرده غیرقابل اجتناب اولان ، هیجان ، قیدسازک ، نیبلک و اهالیلکدن مه تو دیک و دیسیپلینه بر سیمه کچمک لازمدى .

یک اساسلره و احتیاجلره کوره چیزیه بک اقتصادی بر پروغرام داخلنده حرکت ایتك داغنیق میت بحص قوتلری معین غایله لره توجیه و تکنیف ایتك ، بر کله ایله قایپاتالیست ما کنه سنک تخریبندن صوکرا یک سویا بیست جمعیتک اساسلری قورمق ایچون شدید برفمالیله ایشه قویولق ایجاب ایدیوردی . ایشته انقلابک ایتك سنه لرنده ، پروله تاریانک اک شعورلی قمنک شماری ، بوتون دوشونجه سی و هدف بو ایدی . فقط آنارشیستلر ، فردک حریق ، استقلالی . . نامنه سوویه تلرک ، قومو بیست پاریسنک و سه ندیقالرک انقلابی

صووبتلر مکومتلک مرکزی امرا قومیتک اجتماع ایتدیکی را"

بو بولک بر اکثریتی ، انقلابک موقعلرند آندینی اسکی مأمورلر ، ضابطلر ، تجارلر ، سیمسارلر .. تشکیل ایدیوردی .

آنارشیست عافانه نفوذ ایتك ایچون لازم اولان فورمول چوق بسیطدی : [بوزایه حریق سوهن هر کس کلیر .. هیچ کیمیه نه اولدینی ، نزهدن کلدیکی صورتیاز ، بر آرگاداش ، قاردهش کی قبول ایدیلیر .] بو صورته او زایه ، اک سفیل و خرسنلر ، و انگلتره ، فرانسه سفیرلرینک ، فاریش-یقانی زیاده لشدریمک صوره تیله انقلابه مشکلات چیقاره مقت اوزره پاره ایله طوئندینی آزانلرده داخل اولمشردی . . .

بوتون مارت آئی انساننده خصوصی اولرده کی خرسنالر ، کندی تمیزلر نجه (استھلاکار) بو بولک بر مقیاسده دوام ایشدى . بو استھلاکارک تأمین ایتدیکی حصه-والره ، ایش جزوئانی اولایانلری قولایله جلب ایتك ایچون (مجازی

دیسیپلینی تأسیس ، سی ، استحصال و توزیع مسئله لری تنظیم ایتك ایچون پایدیقلری بوتون شبکله مانع او لیورلو ، و بونلری چارلک اداره سنه عودت شکنده کوسترمک چالیشیورلردى . صووبتلر خلقک احتیاجلری تأمین و احتکار جیلرک النندن قورنارمک ایچون پیاسه ده و مقازه لرده موجود بوتون مواد غذائیه و اولیسے لرده وضع بد ایتدکاری ، ایشجیلری چالیشیمايانلردن تفریق ایتك ایچون (ایش جزوئانلری) تأسیس ایله دکاری زمان آنارشیستلر در حال بوکاده معارض قالمشلردى . . بو صورته حرکت او نترجمه ؟ بر حکومت تأسیس ایتك ، فردی مشترک قانونلره تابع قیامت ، اونک حریق نظیبد ایتك دی . هر کس کندینه لازم اولان شیشی بولدینی بىردن آمالبدی .

فقط موسقووا و دیکر بیوک شهرلرک اعاشه سی کوندن

منیدارد : [آز زمانه کوی ، بولشهویکله شو مدھش
کلھی سوبیه جکدر : مھو او لکن ۱۰۰] .

آنارشیستلرک اوردو ساحه سندھ کی منق و نفری بی فعالیتی ده
مھدرد .. او نلر انقلاب قوتلرینک ایلک تشکیل و تنظیمی تشبیلری
عقم بر اقدیر مه بونون قوتلرله چالش شلزد ..

فی الحقیقت ، روس عمله صنف ، چارلقدن ، عامله تدبیب
وانخلال حالتده بوبوک راردو توارت ایتشدی . بواردو ؟

آلمان آپریالبزی وأشلاف حکومتلرینک تعرض لرینه قارشی

دوراچق برو پیعتنده ده کلدی . اولا ، غریده کی آلمان آپریالبزی

تعرض و استیلاسنه مقاویت تشبی فدا کار انقلابی مھله لردن

سرک کوچوک غریپلر طرفندن واقع او لشیدی . فقط بولوکلرک

آز زمانه ، قوتلی وضعیف طرفلری میدانه چیقدی . قوتلری ،

فدا کارلقدن ، انقلابی هیجان و آتشده ، عمله ایده آنے صدالقدن

ایدی . ضعفلری ایسه ، دافینی قلقلرنده و انصبا طیز افلرنده ،

آرالرندہ ارتباط بولو نامسنده ، متعدد ، تک بر قوماندا هیئتنه

و منتظم بر اعشه تشکیلات و ترتیباته مالک او لامقدنه ایدی .

خارق الماده فدا کار و فهرمان مھله لردن سرکب او لان بو

بولوکلردن هر بری ؛ کندي بیه جکنی کندي باشنه و ایسته دیکنی

و بولدینی بردن تدارک ایدیوردی . او نلر ، کندي لرینه مخصوص بر

تا گئیکه مالکدیلر . قوتنه و آرزوسنه کوره مجادله ایدیوردی .

بو شرائط داخلنده مقاویت هکن ده کلدی . بو بولوکلری

تشکیل و تنظیم ایلک ، انساط و تک بر قوماندا آتنه آلق ،

منزل ایشلری دوزلمک ایچون قومونیست پارپسی و صوویت

حکومتی بر چوق تدبیرله صراجعت ایتدیلر . فقط بونون

بو تشبیل آنارشیستلرک شدید مقاویته چارپدی .. جبهه ده

حسکر قاچاقلری قورشونه دیزیلیوردی . بو آنارشیستلر ایچون

تشرین اول انقلابنک روخته محالف بر حر کندي .

(۷ فاهمینوسلاو) هیندبوغ اوردولری طرفندن

۹ نیسان ۹۱۹ ده اشغال ایدیلشیدی . ۷ نیسانه ، شهر

حاکم او لان آنارشیست بولوکی ، بوبوک بر انقلابی حر کنده

بولو دیغی خنابدېرک ، بونون صوویت اهضاسنی و دیکر بولشهویکلری

وقیف ایتمدی . بوضیعت قارشیسته بولشهویک حکومت داهاضنه

مساحه و ایده منزدی ؟ (۱۱-۱۲) نیسان کیجه سی ، آنارشیستلرک

و وضع ایتدیلری بولوک اولرده تھربات ابرا ، بونون چاچانلری جانلری

و لیف ایتمکه و بوجانلره و حیند ، دری او لرندہ اسکان ایدن آنارشیست

ریسلرندن برجوغنی محکمکه بورکه محبور قالدی . آنارشیست فده را

سیونلارینک سلاحلرندن بخیر بدی و جانی منصرلردن تمیز نهیسی

دیکر بر چوق شهرلرک صوویت لری طرفندن پاپلشدر .

شوراسی مقدر که ، آنارشیستلر بونون سریست فالایتلرینه ،

بونون کورولتیلرینه رغم مھله کنله لری آراسنه تشکیلاتلار ،

عمله ایجنه هیچ بر نفوذ و موقع قازاناما مشلزدرو . نصوویه تلرده ،

لو قنطره) تأسیس ایدیلی . آج شرده کاف درجه ده غدا
بولما بخه ، صوویت ده بولرینه جیوم ایدیبورلر ، و مسلح
قامیو تله کویلرلرک آنجاق کندي لرینه یقینن حصولری خ زورله
اگرندن آیلوردی . آنارشیستلر ایچون اهیتی بوقدی که ..
خاستا خانه لرک خاستالری خدا ساز فالسینلر ، سیاه عماقظار
علمه نکه صوویت ده پوستی استدلاک ! ایندیکلرندن دولابی
کاپریقا ایشجیلرینک تیبلنی آزمائش او لسوون ۱ .

اونلر ایچون بتون مسیله ، کندي لرینه لازم او لان شیش
بولیقلری بردن آقندن عبارتی . « فرد جمعیتک فوقدنده در . »
سو قاقدره انسانلر ، البسه لری ویا فوطنلری آملق ایچون
او لقیریلیوردی .

آنارشیستلرک بوقن فعالیت هدقاری ، یکن تأسیس ایتك
او زره او لان اجتماعی و اقتصادی نظامی اخلاق ایندبر مکدی .
نه پتروهرادده ، نده موسقوواده بر تارلابی سوروب أ کک
ویا بر کاپریقا ایشلمنک ایچون آنارشیستلرک بر تھکیلات
پاپلیقلرینه تصادف ایدیله مشدور .

موسقورا و پتروغرادک اک بوبوک اولری اشتغال ایدن
آنارشیست غریب لرندن برجو غی - جلخ خرسز لردن ، بیان کسیجیلردن
جاتیلردن سرکدی ، بولنردن بر سوویت ده پوستی باخما ایدن
برینک حکومت طرفندن توقیف ایدیلیسی او زرینه آنارشیستلر
او نک تخيیلی ایچون حکومته بر او لیتیاوم کوهر مسلدی .
حقیق آنارشیستلر و وضعیت قارشیسته عامله غیر مقدار ،
واجڑ بر حاله ایدیلر . موسقورا آنارشیست فده راسیونلک
ناشر افکاری او لان غزنه نک هر کونکی اعتراف و شکایت لرینه
و غما ، آنارشیستلر ، غریدرکه ، قشیلاتلرندن بر خرسزی ،
بر بیان کسیجی بیله قوومادیلر . او نلرک ، بر جیدودک
سلاملری آلمیقلری ، سیاه عماقظه بولوکلرینک ایچون قاریشان
صریح منصرلرک قارشی مجادله تثبت ایندیکلری کوروله مهدور .

آجلدن قورتولق و انقابی تقویه ایتكه ایچون دوسن
برو له تاریاسی ، کویلورلرک تکرک تفیر وزو لی قسمی تشکیلاتلار دیزمه
و کندي نه جلب ایتكه چالیشیدی . بو سامایسنده ، کوی بورزا .
لرینک و احتکار جیلرینک شدتل مقاویته معروض قالدی .
بو سوکنجلیر بالخاصه آنارشیستلردن ، شهر ایشسز لردن
و هېلردن سرکدی .. آنارشیست ، احتکار جیلرک و کوی
بورزا و لرینک مدافعه جیسی کسلدیلر : هن نه وقت بر احتکار جیسی
ویا مسما قورشونه دیزیلسه ، آنارشیستلر قیامت قوباریورلر دی ..
مواد غدایشنه کیزلى تجارتنه ضربه و ورمق او نلر ایچون حریت
خاواز ایتكدی .

آنارشیستلر قومونیست بولشهویکلری تعیب ایدن عمله
صنفک اک شعورلی قسمی او زره نده اجرای نائز ایده میه جکلری
آک بخه بونون ایدیلر لری کویلی صنفه با غلادیلر (Dnarkhia)
اسمنده ک غزنه لرینک بولشهویکلر قارشی شو تهیدی غابت

روس انقلابنده آنارشیست‌لرک فعالیتندن بھت ایده‌رکن ، بر زمانلر غرنچه‌لرده سبق صبق اسمی کپن (ماخنو) پی و حرکتی سکوئه کچیدیرمکه قابل دهکدر ..

بوحرکت اوقرانیاده ۱۹۱۸ دهه‌های اعلانلرو آلانیا آپه‌ریالیزم‌هه
قارشی توچیه ایدبلیغ بر عصیان حرکت اولارق باشلامشدار ..
ماخنو، عصیان ایتمش کوبیلیزک باشنده هائنان (سفو روپادسکی)
پنلوریا و کیوم اور دولینه فارشی حرکت اینشدار. او زمانلر ،
عنی استیلاجیلر و سنبصره فارشی حرکت ایدن بولشه‌ویکاره
ماخنوایله مغترک آه حرکت ایدیبورلدی . فقط ایله بویوک
موقیتنده ماخنو حرکتیک ضمیف جهق میدانه چیقدی .. ماخنوک ،
(آقاتنرسوپلاو) شهری اشغال ایدن بر تاج بیله هونه‌سی
خاطر و خیاه‌کلیه جله سورنده چاپ‌بلیغ ، پاخا کرک "ووحشته
بولندیلر .

بو وضعیت داما فضله دوام ایده‌منه‌دی. ماخنو طرفدار .
لرینک هین قوماندا هینته قابع اوپلائس ، داما او زمان بیکارچه
هره و کوبلوبی احتوا ایدن قزیل اوردو شکللاقی اینه کیره‌لاری
ایجاب ایدیبوردی .. فقط اولدوقجه بر موقع صاحبی اولان
ماخنو، صووبیت حکومتنه اسرینه اطاعت اینه‌دی .. بوتون
واسطه‌لره اوردونک تشکیلات، قوماندا و اعاشه بر لکنی بوزمه
چالیدندی ..

۱۹۱۹ نیساننده اوقرانیا آنارشیست‌لرینه مختلف عایلری
جمع و تغیل ایدن (نابات) اسننده بر غربوب تشکل ایشندی ،
و در حال صووبیت حکومتنه فارشی شخال و دوشان بروضیعت
آلدی .. نقطه‌نظری شو جله ایله خلاصه ایدیله بیلر . [مادام که
شرائط حاضره داخلنده ، بورزووا طرز اداره‌سندن آنار .
شیزمه دوغزدن دوغزونه و درحال کچیله بیلر، بدیجه درکه بو
استله الک اساسلی مانم] پروله‌ماریانی حاکم صنف موقعه
چیفاران و صووبیت حکومتی تصیفه ایده‌رک درحال آنارشیزم
رهنیکه تأسیته مانع اولان دولتبی قومونیست‌لردر. بناء‌علیه ،
صوموبیت حکومت ایله هیچ بر او زلاشنا قابل دهکدر [
نابتجیلر]، صووبیت حکومت دهیبرمک و آنارشیست ایده‌آلی
حقیق ایشیدیرمک ایمیون لازم اولان لوئی ، عصیان حرکتنده
و بالحاصه، ماخنویزمه بولندیلر . بو حرکته بوتون موجود .
یتلرله ظهیر اولدیلر . اور درجه‌ده که آنارشیست ماخنوک
یانده بر (عسکری اختلالی قومیت) تشکیل ایشیدیلر : بو
صورتله، ماخنوچیلر ، آنارشیست ایده آلتیک حقیق ایمیون
چالیشان آداملر، یعنی، صووبیت حکومتکه دوشانلاری اولدیلر ..
آنارشیست‌لر ماخنوی صووبیت‌لره فارشی جهادله ایشکه بوتون
قوتلرله سوق و تشویق ایشیدیلر ..

آنارشیست‌لرک ناشرافکاری اولان (نابات) غرنچه‌سی ماخنو .
یزک رسمی اور غافی اوله‌ی .

نده گابریه قومیت لرنده و سه‌نیقالارده هیچ بر هنله مالک
اولامشلردر .
اک شایان جیوت اولان شی ، آنارشیست‌لرک هر هانکی
مثبت بر اثر میدانه که تبرمک خصوصیه کی اندادر سزله‌لاری ،
عیزیزی ، بوشلاری در .
عمله صنی فایریقالره ، معدنلره ... وضع بد اینه ،
بورزو و ازی قوئی محوابیت‌لری . قایلیدی که آنارشیست‌لر اوزمانده
سوویه‌لر جهوریتنده پاییلاحق برایش بولامش اولسونلر .
حقیقت شودونکه ، اوتلر سوویه‌لر جهوریتنده ، بورزووا
جهوریتنده تعیین ایشکاری بروغرای ده کیش دیرمک لازم
اویه‌یقی آ کلیه‌یاماشلردر .

عمله حکومتنه دولی بـ آکلایاماق ، یک شرائط
قارشیلده خط حرکت ده کیش دیرمک لزمن تقدر ایده‌هـ .
مک ، روس آنارشیزمنک اخلاقانک اساسل سیلرندن برابر ،
که ره‌نسکی حکومت ، آنارشیست‌لر بولشه‌ویکله برابر ،
بورزو و ازیتک عمله‌ی اعدامه حکوم ایته‌سته اعتراض ایغیردی .
قطط سوکرازی ده اعدام هلینده کی فکر لرنده اصرار ایشیدیلر .
و خانی آمیل (چاسنی) نک اعدامن پروتسو مقامنده غرنچه‌لرند
آنعل مقالملر یازدیلر . دوشونه دیلرک ، روپیانک یکی شرائطی
داخلنده اعدام ، عمله صنی ایمیون ، بورزو و ازیتک هیوملرینه
قارشی برمداغه واسطه‌سی در . کاره‌نسکی حکوم آلتنده ،
بولشه‌ویکله بورزو و ازیتک ویرمک ایسته‌مه دکلری
بنالره جبر و قوئه وضع بد ایشلاری . آنارشیست‌لر ، بولله‌تاریا
دیکناتوراسی آلتندده ده ، هین صورتله حرکت ایشکده دوام
ایشیدیلر . آ کلامامقده اصرار ایشیدیلرک بوتون بویوک اولر
ملیلهدکدن سوکرا ، لازم او لاذ اوتلری حسن استعمال و توپیع
ایشکدر ، یوسف‌فردا وضع بد ایشک ویا عمله دولتندن چالق
دهکدر .

عین صورتله که ره‌نسکی حکوم ، بویوک اراضی سـ .
جلیلنه طوبراقلرینه وضع بد ایدن کوبیلیزی باصدیرمـق ایمیون
او زرلرینه قازاقلری کوندردیکی زمان آنارشیست‌لر و بولشه‌ویکله
شدله پروتسوایشیدیلر . فقط بولشه‌ویکله ، اک کریهه انقلابی
عمله‌لری قیبر کوبیلیزه باردم ایشک و اوتلری زنکین کوبیلیز و آفالره
قارشی عصیان ایشیدیمک او زره کوبیلره کوندردیکی زمان
آنارشیست‌لر ینه و ضمیق قاورایامادیلر .. و بولشه‌ویکله کوبیلـ
له قارشی جبر و تضییق پاییبور دیه‌فریاد ایشیدیلر .. آنارشیست‌لر ،
عمله متنقنه بالذات کندی کندیت ویردیکی انقلابی انضباطی ،
قازاق قیریا جلیلنه تأمین ایشیدیکی انضباطه بکزه‌تمیلر . بورزو
حکوم ایله عمله حکوم آراسنده هیچ بر تفرقیکیامادیلر ..
آنارشیست‌لر ، روس پروله تاریاسی ایله برابر یاراچیی فعالیتنده
برابر بورزویمه دیلر . ایشته روس آنارشیزمنک ، اک سـ
بر صـ تجمل صنفه التحافت آصل سبی بودـ .

و عمله لره فارشی مرسن تسریجہ دیکھناور لکھنی تأسیس ایتدی، و منظم و مهندبک چالیشمایہ الک چوق محتاج اولدینی بر زمانہ تبلک و طفیلیک ایده اولوزیستنک پروپاگاندا جیلخنی باشدی.

۴ — « قزل آپہ ریالیزم » فارشی مجادله ایشیکی ایضاً ایدن روس آثارشیزی حقیقتنده، اشلاف حکومتی نک و بویوک مالی سرمایه نک آڑانی اولدی و بر چوق دفعہ لر، بیاض اور دوہ جیہے بی آجدی ..

۵ — روس آثارشیزی، قزل اوردو تشکیلات، اضباطنہ فارشی مهادیا هجوم ایشیکی حالمه، آحق کوی بورزووازی سنک عملہ یہ فارشی کین و نفرنی تھیں ایدن قولاقر حکومتک حیدودلر اور دوستنک باشہ کچدی ..

۶ — روس آثارشیزی، درحال مطبق حریت تأسیس ایٹک بہانہ سیلہ، انقلابی عملہ لری اولدیردی. و قومیونیست رہبرلری مرسن تسریجہ قتل عام ایتدی.

۷ — روس آثارشیزی، بایرانگہ [عملہ کتابہ لری نک - تشکیلاتی] شماری یا زقدن صوکرہ، حقیقتنہ هیچ بر معین پروگرام و ایده اولوزیست اولمایان، تو استویہ نارواخلا. قبیلردن، حیدودلر، جانیلر، چارلیک ضابطی لری و دیکر بورزووا پارسیلری دوکوتولی لری وارنجه یہ قادر ہی کسی احتوا ایدن بر سر تجملر تشکیلاتی اولشدرا.

۸ — روس آثارشیزمنک اکابی و ایده ایست عنصر لری، سوایت، روس آثارشیستنک تعقیب ایشیکی یولک اوپی ارجاعہ کوتور دیکنی آکالیارق سوویہت حکومتی ایله تشریک مسامی ایتکدن باشنا برچارہ اولمادینی قناعتی حاصل ایتشلدر در. دینیلہ بیلیر که، بوکون رو سیادہ، سوویہتار لر برابر اولمایان بر تک آثارشیست عملہ یوقدر.

اساساً، غایہ لرینہ صادق قائمش اولان بر چوق حقیقی و ایده ایست آثارشیستنک، داها انقلابک ابتدائندن بری بولکه ویکلر لر برابر تشریک مسامی ایتشلر و حالادہ ایتکدھ بولونشلدر در. بولکه ویکلر ک آثارشیزیم جریانہ فارشی جبر و تشیقندن بحث ایٹک کولون بھدر.

سوویہت حکومتی طرفندن حبس ایدین و قورشو نہ دبزیلنلر؟ عادی حیدودلردن، چاپو جیلیاردن، یاخود داخلی و خارجی ارجاعاً بر ایشہ رک عملہ ما کبتنی دھویر مکہ تشتیت ایده. ناردندر لر، بو صوکنچارہ فارشی بیلہ سوویہت حکومتی اوقادار مسامی کارانہ دورانشدر که بویوک بر اثر انسانیت کوستنہ رک بر اندیشی آثارشیستنک بر چونگی بوکون برلین، پارس، وارشوا ده، سوویہتار عایہ نہ پروپاگاندا سوچھد ترتیباتی باقیله مشغولدر لر.

فقط، ماقتوک سوویہتار لر ماسیاتی فنا الاشد قبیه، کویولزک الک قبیر و متوسط شملری، ماقتوک آپر لیفہ و بالتبیه بو حركت ضعیف لامعہ باشلا دی. و طبیعتیہ ماقتو ویزک بو توں ایده اولوزی بی؛ بو توں شمارلری کیتے کجہ داها فضلہ بورزووا رو جیہے مشبوع اولدی .. زنکین چیتیجیلر ک منع فشاری افادہ ایتدی.

۱۹۱۹ نیسانہ (دیکنی) نہ بدکار بروضہت آمشدی. و سوویہت حکومتی مشکل دیقہ، لر کچیر بیور دی .. ایشہ بولہ چکمک صورتیہ جیہے بی دیکنی اور دولتیہ آجدی ..

ماقتو و طرفدار لری : (سربست سوویہتار لر - سربست ایش) شمارلری چاپو جیلیار لر دوام ایڈیور لر دی .. و بر سنه مدت بو (سیار آثارشیست جہووریت)، قزل اوردو حکمرانی راست کلدیکی بردہ صویق، سلاحاری آلمق، ارزاق دہ پولری یقہا ایٹک، قومو پیس تاری قتل عام ایله مک صورتیہ یاشامہ چاپا لادی .. و (سربست سوویہتاری) تأسیس ایٹک ایجعون، موجود اولان « بو شہ ویک سوویہتاری » اغو ایتدی.

فی الحقیقہ، ماقتو ویسٹارک باش شماری وحدتی شوایدی: [بولکه ویکلر اولو مه! ..] اوئلر، اشغال ایندکاری یر لردہ هن نہ وقت که بر حکومت و ادارہ قورمه تثبت ایسہلر، داٹا، زنکین کویلیلر ویا اسکی چاراق دورینک آدام لری ایش باشہ کچیر لر دی.

بورادہ ماقتو حرکتک، سوویہت حکومتی طرفندن عاماً محظوظ ایشہ بیلیار کے قدر کچیر دیکی بو توں صفحہ لری، سوویہتار لر اشلاف ایندکدن صوکرہ یعنی تکرار ناصل اهانت ایشیکنی کوسترمکه بر مساعد دکلدر. بالکن، مقالہ می پیغامزدن اول، بوندقیدن چیقار دیغز شو نتیجہ لری تثبت ایٹک ایسہے یورم ...

۱ — روس آثارشیستنک - طبیعی مستشنالرندن صرف نظر عملہ و قبیر کویلیلر برابر قیبا تایزہ فارشی مجادله ایتھے. مشردر. بلکہ (زنکین کویلیلر - قولاقلر) و سر تجملر لر برابر سوویہت حاکمیتی پرولہ ناریا، دیکتا نورا اسنی یقہنے مالک اولاما مشردر. اوئلر، عملہ تشکیلاتی هیچ بر نفوذ و تأثیره.

۲ — روس آثارشیزی، آثارشی بی و حکومتی تسریجیتی درحال تأسیس ایلیہ جکنی ادعا ایندکدن صوکرا، مدافعہ ایشیکنی اساسی، هر حركت و فعالیتیہ تکذیب ایششدر. حرب داخلی ایسندہ .. ماقتو حکومتی تشکیلاتی بھیلر و ایده او. لو غلر ویرمشدر.

۳ — فعالیتی، « حریتله حریتی » شماریہ آتیلان روس آثارشیزی، ماقتو حکومتی ایچنده قولاقلر، قبیر کویلیلر

— امر ایدک بک افندی ..
 — صوص .. دویاچاقلر .. اویله شیلر سویله‌مه
 بن بک افندی فلان دکم .. وطنداشم وطنداش !.
 — نه ایسته بورسلک وطنداش ؟
 — سکا شو نم کورکی ویره‌یم، سن ده بکا غوجوغونکی
 ویر !

— نم اسکی غوجوغی نه پاپه جقسلک ؟
 — سوغاگه چیقا جاهمد .. اوستمده کی کورکله
 چیقاگه قورقویورم ..

**

باھامک قابوسنده ..

آرقاداش یاساق !.

بن مالیه قومیسری یم !.

زدہ وثیقه ک !

ایشته ..

کچ !.

**

**

چه قاده ..

سیاض ضابطلرک صاقلاندینی آپارمان بولندي

..

چه قاده بر ساعت صوکرا ..

— مقاومت ایتدیلر .. آتش ایتدک .. اونی
 یارالاندی .. اون بشی اولدی .. سکزینی کتیردک ..
 ایچزرنده ایکی زنه رال وار ...

**

**

متینغ ..

— یولداشلر ..

یاشاسین ... هوررا ...

**

**

— لهنین کچیور ..

**

**

— آلو .. آلو .. مادمازهل !

«له نین غراد» سوقاقدنده ٧ تشرین ثانی انقلابی

کوروب دوبـ قـلـ بـلـ کـلـ پـلـ دـه بـیرـی

قومونیست دوریهـستـک اوـکـنـدـن صـوـکـ سـرـعـتـهـ بـرـ
 اوـطـوـموـبـیـلـ کـجـرـ .

— اوـطـوـموـبـیـلـ دورـ !.

— .....

— آـشـ اـیدـیـورـمـ دورـ !..

— .....

— بر آـنـهـ پـاطـلـاـیـانـ درـتـ سـلاحـ !.

اوـطـوـموـبـیـلـ دورـ لـاسـتـیـکـ طـاـشـلـرـهـ پـارـجـالـامـانـ
 دورـ چـورـوـکـ یـوـمـورـطـهـ کـیـیـ پـارـجـالـانـدـیـ ..

— شـوفـورـ ! وـثـیـقـهـ کـوـسـتـرـ !..

**

**

بوـیـوـکـ بـرـ آـپـارـمـانـ کـاـپـوـجـیـ قـوـلـوـبـهـسـنـدـهـ .

— آـمـانـ قـاـپـوـجـیـ آـرـقـادـاشـ سـنـدـنـ بـرـ رـجـامـ وـارـ !

قىشلق سرايە ھجوم ! ..

**

بۇلاشلار ..

بورادەكى ھەقىملى اشيا سزك سىيىكىزك چالىناسى
ايلە وجودە كىلدى ... اوئلر سز كىدر ... اوئلردى مەحافظە
ايتك لازم ! ..

**

موسىوايە حرڪت ايدن ايڭىن قىزىل تۈرن ..

— واي آناسىنى شو بىنخى موقۇھ باق .. بو
قىدېھلەر دە شىشان كوبىكىلەر اما بايمىشدەرە ! ..

— پارچالا ب ..

— پار جالاما آرقاداش بوندن سوڭرا اورادە سن
او طورا جىنك

**

عملە قادىنلىرى زىنگىنلەر كەھىنەندە :

ياغلى صاجلىمىزى آتشلەپەرك
أولۇندا يانقىن چىقارا جاڭن ..
چوجۇقلۇرىزك قا فالىيە قىراجا خەن

جاملىق ١١ ..

**

جىھەدن حىكىرلار دونيپور ..

**

— حربه قارشى حرب ! ..

**

— طوراق كويىنىڭ ! فابىرىقا عملەنک ..

**

فابىرىقانك ميدانى ..

— تروجىكى بى دېكەلەپىك ! ..

— دېكەلەپىھەجكىز ..

— دېكەلەپىھەجكىز ! چونكە صەنھەنك ... بوتون

دونيا بىرولە تارىاسىنك منقۇق بىن دېكەلەپ بىن شەۋىيكلەرى

دېكەلەمەمكىزى اىخاب اپتىپىپور ! دېكەلەپ بىن ! ..

— مادە مازەل ئولەدى ..

— بىرىنە كىم كىلدى ..

— بن ..

— بىن اىله ايسە لەقىن مادە مازەل !

— مادە مازەل ئولەدى ..

— بىن جامىن اما سز كىمسەكىز ?

— بن مادە مازەل دەكم !

— يانە سىكىز ? ..

— بىز مىكىلار اىجىن بۇلاش .. سزك اىجىن وطنداش ! ..

— هېنىك او داسى ..

— هېنىن :

برىنخى تلفونه — آلو .. آلو .. باشقانى اشغال

ايدىكىز ! ..

— اىكىنخى تلفونه — جىھەدن دونەن عىسەرلە يىر
حاضرلايىك ! ..

او جۇنخى تلفونه — آتش ايدك ..

قارشىسىنەك قومۇنىستە — بو آقشام بىش دە اجتىاح

وار ...

— بىنخى تلفونه — شىمىدى كلىيور
او كىنەكى كاغىدە يازار — بوتون اقدار «شورا

لر كىدر ! ..

—

— يو كىشك بى دامك اوستىدىن اوچ مەتالىيۆز بى آندا

سوغاڭە آتش آجدى .. روزكارك او كىنەكى كەلوب

دال قالا ئان بى تارلا كېسى سوقاقدەكى قالا بالق دال قالاندى ...

— چابوق قارشىكى كلىساڭكى دامنە مەتالىيۆز چىقارلۇك ! ..

— آچ قابۇي ..

— آچك قىريپورز ! ..

— قابۇ قېرىپىلەر ...

— پاپاسلر :

— اللەك أوى تەرىضەن مەصۇندر ! ..

— سزك اللەك أوى ئاكىز جارك سرايى ايدى ...

—

— دیکله بورز ! .

لەنین سوز سویلەیور اه
او « ۷ تشرین ئانىدەن » بو « ۷ تشرين ئانى » يە
قادار تام « ۷ » سەنە بىچدى . شىمىدى پىرو فەرادك
اسى « لەنین غەدادەر » ... « لەنین غەداد » كى بىداها
« پىرو غەداد » اولىماسانى تۈركىمەنە و كۆپلۇسى جان
كۆكىدىن دىلەر ..

كىچە ... سوقاقلۇدە اين يوق جىن يوق ..
قومونىستار دورىيە كىزىيور اه ..
...
« سۈولىنىدە » اجتماع .

تشرين ئانى اختلالى وتور كىا

تۈركىمەن پادشاھلىقى يېقان و مملکەتلىقى قورتاران حركىتى بالواسطە تشرين ئانى

اختلال كىرى دوغورىمىشدار ؟ مامۇسىز

اڭقۇمىزك قازانىپ دەقلىقى ، هەر كۈنە ئىلدە بى يېكى بى آرىم آنمۇ صورتىدە آنجۇھە مخافىظە بىدە بىدە بىدە

نەختر ئاتىك ، او زمان و قايىپى نە قابا و سطى بى طرزىدە تفسىر
ايدىكىمىزى كۆسۈرمەك كىفaiت ايدى .

فقط خادىنلار آلدەقلەرى استقامتىدە اوقدىر سەرعتلە انكشاف
ايدىپپورلۇدى ، كەايىلرى كۈرمىكىدە مارسەسى اولانلار ئېچۈن
بىلە - جىربالىك او كەنە قاتىش دەكلەرسە - دوھىر بىر ئەلمىنەدە
بولۇق امكاني يوقدى . معماقىيە اوزۇن مىدىت ئۆزۈلەكە مەل
قىلمادى . بارلاق معاهىدەلرلەك ، قولايى مۇۋەقىتلىك ئەرلىنى طوبالامغە
وقت بولمادى ، ۷ تشرين ئانى اختلالىنىدەن بىرى هنۇز بى سەنە
پىچەمىشدى ، كە سەكزى دەلتلىك جەھەلرلى ، اك او كەدە بولغاڭلار
و بىز اولىق اوزىرە ، بەربرەر يارلغە ، و بەر اعدام حەكمىندەن
باشقە بىر شى اولىمايان مغاركە ئامەل ئاملاڭان ئەننە باشلادى . بو ،
آلامان چىزىمەسى آلتىندا خور و حقىر بى روضىتى دوشىش
بىكزىدىن بولاشەۋىك اقلاقلەنىڭ ، خاطىرە كەلەپن بارلاق ئىتىجەلەرنىن
برىجىسىدەر . بۇنى تعقىب ايدىن آلمانىا ، باويرا ، آوستريا ،
مجارىستان اقلاقلەرنىن بىت ايدە جەك دەكار . بۇنلار دوغۇرۇدىن
دوغۇرۇيە روسييەدە موفق اولان حركىت دوام و تىكىرىنىدىن
عبارت عد ايدىلك لازىم در .

يا تۈركىيادە جريان ايدىن و قايىمك بۇنىڭلە علاقەسى نەدر ؟
بىر كە دوشۇنسۇندا ! روسييە كى منابىنى توڭۇز بىپۈك بىر دولت ،
متقىلىرىنىدەن آيرلەپنى ، اسلىق ئاظامك بىسبۇتون يېقىلماسانىدىن منبىعى
ھەرج و سرج اىچىنە ، بىر كۈن اولىكى منقۇتلىرى لەنە خېرخواه بىر
بى طرفالق بىلە ادامە ايدە مەدىكى حالىدە ، اشلاڭ ئېپەر يالىستارلى خەلبە جالقى

1917 سەنەتىن اول تۈركىيادەن بىر كۈن جەھورىت شىكلى قبول
ايدىجىكى و بادشاھ سلاسلەنىڭ مەلکەتىدىن قوغاچى كىمك عەنلە كايدى ؟
حق روسىا چارلىقى يېقىلەپنى زمان بىلە ، دونيابى قارىشىدېرىمە جىق قابلىتىدە
درېنىدى كەنلىن بىر حركەت قارىشىسىدە بولنلەپنى ئەن بىلەمىشدى .
چۈن كەمەرت اقلاپلىقى مەعاقب چارچەسالف اولان خەلقى بورزووالار ،
چارماڭ ئەمير بىلەسىت سپايسەتلىك ئەنلىك بىر نقطە ئەنلىك ئەنلىك شەلدە .
ھەل بىز ئېچۈن شىكىدىن باشقە دېكىشىمىش هېچىچ بى يوقدى .
بو شەرائط ئەلتىندا تۈركىيادە دەھىچىچ بى شىئىڭ دېكىشەسى
تصور ايدىلەمىزدى . استانبول و شرق آناطولىيە كېرىمك
ئېچۈن سېرسىزانان موسقۇف ، پىچەسى ئەكسەمىزە باپشىدىرىمەق
اوزىرە پېتىوب دورىيوردى .

وقتا كە ۷ تشرين ئانى 1917 كىچەسى ، بىشىرىت ئارىخىندە
ايلىك دەفعە او لارق تىشكىلاتلى و شەعورلى پىرولە تاوايا صەنلىق اقتدار
مقامىنى ، جىراً و قەھرآ آله آلدى . جەھان صازانكە ئەلنەن
صارمىلىدى . اجتماعى حركىتى اوزاقىدىن ويا ياقىنەن تعقىب
ايلىرلەر بى سەورەتلىك و اصل اولەقلەرى دونزم نقطەسىنەن ،
عمۇرى حەربىك . يەنى عمۇمى مقامانەك تەضىيىقىلە ، يېپ يېپ بىر يولە كېرىمك
ئېچۈن ، آدم او غەللىرىنىڭ ، ايلىك آدىغى آمەن اولەقلەرىنى سەزمشەردى .
ايلىك جەلەدە بىزدە بىنۇڭ فرقە وارىيالامادى . بىز حەربىك لەمۇنە ئىتەسى
احىالارنىڭ آرتىيەنى وھىلە ، خىالى حسابرلە دالىش ، دەھا
او ئەنسى دوشۇنەمە جەك درجه دە سەرمىت بى روضىتىدە ايدىك .
برەست - لېتۇو سق مەدا كەلرلى ئەناسىنەكى حالت روچىيە بى

اهمال ویرهنه عقل سایم صاحبی برفرد وارمیدر؟ تورک تارینخی اوزرنده روس تهدیدی، بوفیجی برکابوس که چوکشیدی، بوتارینه سیری انساننده، تورک خاقی، داخلی وضعیتی اصلاح ایدیجی تدبیرله باش وورمنا-تیاجنی چوق دفعه لردوهشدی. فقط هر دفعه سنده، تپه سنده روس یوسروغنک تضییقی حس ایتش و قیمیلادامق، سبلکنوب صرتنده کی طفیلیلری آنچ جساری-دها بادر بر عاقبت قرقوسیله - کندیسنده بولاماشدی. پروله تاریادیکتا توراکنک روسیا به حاکم او ماسیله، وضعیت بوسبوتون دیکشیدی. شیمیدی شرقزده آورو پائمه بیر یازمنه قارشی عصیان ایته منی، ترقی

تشریه نایی انقوی ناصل فاز ایلدی

وانقلاب وادیسنده یورومنی، تصویب ایدیجی بر نظرله کوردن بر دولت بولنیوردی. بالکن بو قدری بزم او آنه قدر اظهارندن چکیندیکمز و یوره کارمندہ کیزله دیکمز اختلا. لکار غایلری خلیانه کتیرملکه ایچون کفاوت ایدردی. اساساً اوراده اولان خارق العاده شیلرک بزه قدر کان هکسلری یوسول وسفیل خلمزک استقلال و حریت عشقی قاباره-جق ماهیته ایدی - دوس کوبلوسی الله مقامنده مانیدیغی چارخی بر تکمهده باشندن دفع ایتدکدن صوکرا؛ آرتق دوشونگه، «اولوردی، اولمازدی» دیکهه یر قالمایوردی. بو پارلاق

و تورکیان سهور معاهده سی موجبنجه، آزازنده پایلاشمک امکانی تأمین ایده بیلستری دی. تورک کوبیلو و ایشجیلرینک جاندن دوستی اولان روس پروله تاریاسی، چارانی ده ویرمک فرسنگی الله کیزمه سه یه دی، وضعیتک نه شکل آلاجنه، بش پاشنده بر چوچق بیله کسدیره بیلر. فقط آصل مسنه بوراده دکل. چارنله برابر روس تهیمیزمنک یدی قات پر آلتنه کوموله سی، بزم ایچون برابر اولینی، هر کسک اعتراف ایتدیک بز مرحقتدو. وبو موضوع اوزرنده پک چوق بازی یازلشدر. تشرین ثانی اختلالنک یدنچی بیل دونوی و میله سیله توکون آیدیتلاغق ایسته دیکمز نقطه؛ بوختال ایله تورکیا ملی حرکتی وبو حرکتک آرقه سی صره کو توردیکی سیاسی دیکیشم-مل اکراسنده کی مناسبتر. صوک سهله ظرفنده تورک ملتک انقلابی هدفلره دوغرو باش دوندیریجی بر سرهنله و امانتلسز بر هزم و جلادانه، آرقه به باش چویر-مکسزین، بول آلامنی کورمک هر کشده درین بر حیث اولاندیرمشدی. نه اولورسه اولسون بوکیدیشی بکنمه بیتلر، خارجده و داخلده اوز منغولیته مغار بولانلر، جمعیتک فوئنی طبقانه منسوب بر زمره نک، کو کسز منی بر تشبیه ڈارشینه بولونولنیقی ایلری سورمک صورتیله کندیلری آلداتانی ترجیح ایدیورلردى.

انقلابه و خلقه کوکل ویردکلری ایچون، وضعیت اولینی کیبی کوره بیلن تکمیل صمیمی انقلابیجیلرله بر اکده، بز، بونده دها پک مهم بر طاق تارینخی عاملارک موئر اولدیقدنه شبهه ایغورز. عصر لردن بری سرای اوشاقلرینک قامچیسی آلتنه سس چیهارمادن کوبک کیبی سورونک جانمه طاق دیعن اولان تورک کوبیلو و ایشجیسی، آنه دوشنه ایلک فرستنده - بو فرست نزدنه کلیرسه کلین. استفاده ایده جک؛ مقدراتنه حاکم اولنچ ایچون لازم اولان حرکتی یا باختدی. قطعیتله ادعا ایدیله بیلر، که خارجی و داخلی دوشمانلرینه قارشی تورک خلقنک، آجدینی بی امان مجادله، اونک کندی روحندن فیشیتمش، تارینخی عاملارک تضییق آلتنه بوتون بر ملی شاهلازدیردینی ایچون طبیی و ضروری بر مارزده موفق اولشدر. شوفدہ علاوه ایقلی بز، که عینی تورک خاقی یارین هنوز اقتصادی ساحله شامل اویايان قورتولوشنی ئاماalamق، بودفعه بالفعل وبلاواسطه اجرای حاکیت ایتك زمانی حلول ایتدیکنی آکلاجنه، بنه کندی روحندن کلن بر جله ایله فضولی و صایتلری باشندن آماجق و اجتماعی انقلابنی ده کندی عنیمه باشاره جقدر. بو بوله اولقسله برابر، مملکتیزده چربان ایدن و قایده خارجی نائیر ایتك ده مهم وقطی بر رول اویشادیغی قید ایتك کر کدر. یوچه مسنه نک بوتون بر جبهه سی او نودولش اویور؛ بوده حکمله نک آتسامانی انتاج ایدر. روسیه ده چارلق دکل، هی هانکی جمهور تجی بربورزووا. حکومتی اویسه بزی راحت بر افاجنه، مستقل، باشامانزه جواز وره جکنه،

ئەمپەریالیزە بۇبۇن ئەكمەمك ، طفیلیلر سلطنتىنە فارشى عصييان اینڭىڭى ، خرافەلردىن ، ھەنچەنەلردىن قوت آلان پادشاھلەك خلیفەلرک ماسىنى ياققى ، مادى قوته فارشى مەتكوره قۇتىلە غلبه چالانە بىلە جىكىنە اينانلىق... هې ٧ تىشرين ئانى انقلابىنىڭ زە تالقىن ايتىدىكى فەتكەرلەر . ھېيچ شەھەسىز بۇنلە سنى بىر طرزىدە بىزە قبول ايتىدىرىلىش دەكلەر . خلق ، استقلال مەجادلەستىندە كى حىزىمىزى ، انقلاب ھەشمەمىزى بۇ منبعدىن آلدەيغىزك فرقىندە اولاماشىدر بىلە . بۇ فەتكەرلە ، بۇ حىسلەر صانىكە نفس ايتىدىكىمز ھوادە، اوستىندە قوشۇشىدەن طوراقلەرde اوچوشىورلەردى. انسانلە مىسکون جەھانك آلتىدە بىرىنى علاقەدار ايدىن مەعظم بىر اختلالك عكىس تائىرى باشقا درلو اولامازدى . وطېرىپى بىر طرزىدە بىز اوئىلرک ايمىزدىن دوغدو قوللىرى ، كىنلى موجودىتىزك حىصە-ولارى اولدېقى حىسى پىدا ايتىشكىك . بۇندە بوس-بۇتون ياكلىپىردىق . فقط شۇورمىزك درېنلىكلىرىنە جىدا موجوداولان بۇ نوع ئاياللارى مىدانە چىفاراق ، اوئىلرە حر كەت قاباقى وېرەن معىار ٧ تىشرين ئانى اختلالنىڭ معجزەسى اوشىشىدە .

انقلابىك بۇ جەھانشۇلۇ حادىثە ايلە او قدر ياقىن بىر قرابى واردە ، كە حق اشكارلاھ عائىد بىر چوقق نىقطەلەدە ، مەدرك بىر طرزىدە اوزادىن للهام آلدەيغىز آشكاردار . اىلەك تشىكىلات اساپىھ قانۇنىدە بۇنى سراھە كۈرمك مەكتەندر .

خلاصە تۈركىانك مىتارەكەن سوکرا كى تارىخى ٧ تىشرين ئانى اختلالنىڭ سىقل او لارق تصور ايدىلەمىز . او شانلى دوغورتارىجى حادىقى ، دوغىرۇدىن دوغۇرۇۋە دەكاسە بىلە ، دولايدىسىلە شرقىزدەكى پىرولە تاريا دېقىتا تۈرلىكى دوغورمىشىدە .

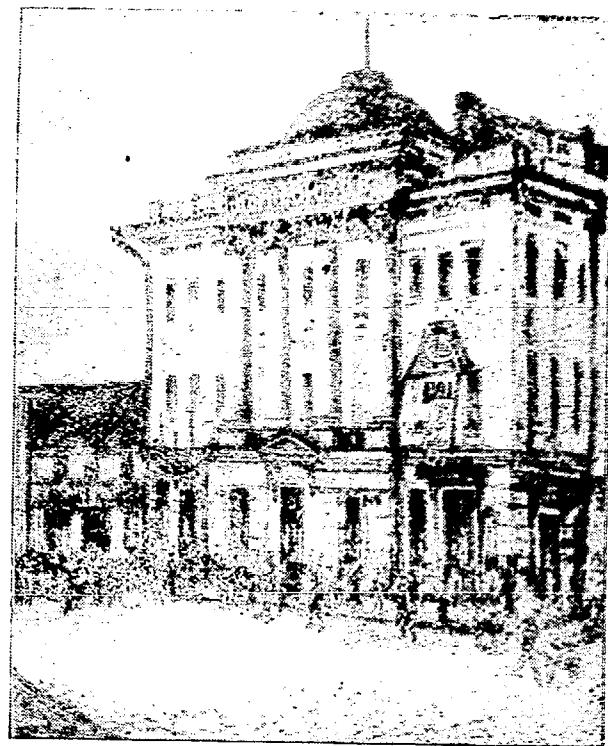
*

ملي مەجادلەمىز و سىياسى انقلابىزە ھەن قدر قورنارىمۇي و صەقنى وېرىپورساق دە ، تۈركىانك چالىش-قان كىتەلەرىنى حقيقى قورتولۇشە ايدىلەك اىچۇن يايىلان شىلرلەك ، يايىلىسى ايجابايدىن شىلردىن آنجىق كۆچۈك بىر جۇز ئىشىكىل ايتىكلىرىنى دە او نۇغاپورز . انقلاب ، اقتصادىي واجتىاحى ساحەلەرە تىشىلە كەنەدەكە و يوق-پول واورطە حالى خلق كىتەلەرلى حساباتەلى استحصالا اشترا كى بىر شىكلى وېرىلەدەجە ، ايشجى و كويالومزك كەندىيەلىنى قورتولىش ھەدائىتەلرپىنگ يولي يوقدر . انقلابى ارادەمىز بواواغۇن حالە كەنەجە يە قدر ، قالىلىن اورغانلارلە ماشىنىڭ اك عقىم اھتىادلىرىنە باغلى قالاجىز . و خالقىمىز ئەزىزىكىدە دوام ايدە جىكىدر .

بۇكۇن وضعىتە حاكم اولانلارده بۇ استقامتىدە بىر ئامىل كۈرمەپىورز . فقط آثارىلە مثبت بىرىشى وارسە ، او دەمەل كىتىزىدە بۇرۇروا خالقجىانلىنى ئايسىس خصوصىتىدە سىپىھى آزىزلى بىسىلە ئەلەيکىيدەر . بوساحە دەدە موقۇقىتە بەضى شەھەرلىرى واردە . ھە شىئىدىن اول يايىلان اصلاحاتى باشارە بىلەك اىچۇن ، اوئىلرە تضاد تىشكىل ايدىن مۇس-ساتى - بۇتون مقاومتلەر ، يايغارەلەر و مەتكوره قوتىدر .

ئۇنىيە امتشالا آ تۈركىانك چالىشقان خلق دە ائلاف ئەمپەریالىز مەتك سلطنتىن قورتولۇر قورتۇمازە لازىم كەنلىرە ، عىنىتىكە بى عشق اىتىكىدە نەدن تىرددى ايدە جىكىدى ؟

فقط ٧ تىشرين ئانى اختلالىلە تەمدەت ايدىن شەراتط بىز ايمىزون بۇندىن دە داها مساعەتىدە . سووبەتلەر ادارەسى تۈركىادە اولوب يەنەنە فارشى ، سادە جە خېرخواھ بىر سېرىجى وضعىتىدە قالمامىشدى . او تەندىبىرى دىشەن بەلە دېكەز قومشو مەتك باشىتە كەنلىر ، بىرملە ئامىتە دەكل ، جەھان انقلابى حسابە حەركەت ايدىپپورلەرى . تۈركىادە باش كۆستەن استقلال صاواشنىڭ

پەرەلوھ زماشىدە أصىلىز ادەطاھ قابوپى اىكەن بىكىرە عەممۇم عملە پەلەكتەرىھ بۇردى اولارە محىتىم سای

غىلبەسى ، جەھان انقلابىنىڭ مەتفەنە اويفۇن كلىپوردى . بۇنىڭ ايمىزون يېكى دوستلىرىمن بىزى تېسمىلىلە تاشۇقىت اىتىكى كاف كۈرمەپىلەر . اك مضطرب دېقىقە لەمىزىدە امدادىزە قوشەنى وظىفە بىلەپىلەر . مەننا و مادە مەجادلەمىز بىاردىم ايتىپىلە . بۇرادە مادى معاونتلىرى موضع بىحث اىنڭى كەنەتلىرىسىپوزر . كەندىپىلە بىلە بىر چىشىد كۆچەلەكلىرە چارپىشىر ، مەرمۇپىلە اپەنەنە قىورا . نېرەن ، بىزە ھەدبە ايتىكلىرى اسلەجە ، مەھمات و آلتۇنلەك ، او بىر انىلى آنلاردىن بىز ايمىزون قىمتى نە قدر بىبۈك او لورىسە اولىسون ، آصل مەم اولان اوزادىن آلدەيغىز يېلىلى فەتكەر و مەتكوره قوتىدر .

ترچکی قزل اردو ایچون نہ سویله یور؟

قزل اور دو نفری — بورس افیو فلٹ ائری

... بوندن او لکی سنہ لردہ اولدینی کبی بوکون ده، قزل اور دونک منغتلری واحتیاجلری، مملکتک احتیاجلرینه ومنغتلرینه قطعی برصورتده مربوطدر. بو صوک سنہ لر ظرفندہ پرولہ تاریا دولق، مختلف ملیتارڈہ کی ایشجیلردن مقشکل ملی جمہوریتler اتحادی شکلنده قطعی شکنی آلدي۔ قزل اوردو؟ ایچنده، بشیریتک تاریخنده ایلک دفعہ کورو ولدیکی ارزدہ قومشو ملتک سربرست بر صورتندہ مقدراتلرینه حاکم اولدینی وغیرقابل احلاں بر اتحاد حالنده بر اشیدیکلری حدودلری عحافظه ایله مکلفدر۔

صوویہت حکومتک موجودیتک ایلک آیلرنده، اقلابک وعینه زماندہ قزل اور دونک رہبری و مرشدی، مثال اولنگ اوزرہ، (اقلابدن بری، توفنک طاشیان

رعنما بلازورد یئمق؛ وضعیتک پامالی بر بوجھے به دو یونہ مہنسی و نوازن و صلات حصولی تائین مقصده هی کون یک برساحده اصلاحاتہ کیریشمک ضروریدر۔ بر انقلاب « برآز دیکلنهيم ! » دیرسہ ارجمند قوتلریتکه تضییقیہ آچپی یہ تو غشن بروجود حالته کلیر، زمانک سیریتی تفییب ایده من اولور، بوساحده ایلریله مہماک کریلہمک دیمکدر۔

بوکون واصل اولدینیعز مرحلا ده برآز فصله توقف ایتدک عاختنه کار خالقیتک باش قالدیر ماسی بوندن ایلری کلیدور۔ آرتق یکی بر جله، بر آنالایش زمانی حلول ایتمدر. او کمزدہ کی الک هدف، دره بکلاک بقا یاسنی آرتق بوسبو یون سیاوب سوپور ملک او مالیدر. بونک ایچون ده طشره متنقلہ سنه بلنی دوغر و نامیه جق بر ضربہ ایندیرمک لازمدر۔ شمارنے:

و بولیات سُر قید، را کبا دا زمیر ده کی بو فورہ یفتکلرک بہ بدل استہوکی و طور اغی اول طبایانه و با آز کلن یوفسول کو یاولرہ نفیسی، او مالیدر۔

حکومت بر طرفدن بو شعاری تحقق ایت دیور، بر مارفن ده اموال متزوکدن اولان املاک تو زیع ایده جکنہ او قاف ایله بر لکدہ عمومی و مستقل بر املاک ادارہ سی آلتندہ ایشلہ تیر، واپر ادینی میاداردن کوچوک مستحصللرک تشکیل ایده جکلری قو توپراستیلرہ اقر اضافات و تأمین معیشتندن عاجز اولانلرہ یار دیم کیہ خصوصاندہ استعمال ایدرسه، کونک لکم برم احتیاجلری تعلیم اید و انقلابی وضعیت صاغلام لاشدیور۔

ماچہ، ۱۹۷۶ تشرین ثانی

دوقتو

شنبیہ منی

انسانلردن آرتق قورقايدوم) دېین اختيار فنلاندیالى ايشجيلىر، تضييق وأسارت آلتىدە ياشايىانلر، أسيزلىر، فقير بر قادىنىك سوزلىنى قىل ايدىپوردى . بو مثال، قزل اوردودن قورقاىازلر .. اونىڭ قانلى ؟ بالكىز او ردۇ و دۇنخا اىچۈن لەپىنك وصىقى اولا جىدر : نزەدە استئاراجىيلەر و مستبدلەر قارشى چەورىلىشىدەر، ياشارلرسە ياشاسىتلەر، هانىكى ملتىدەن اولورسە اولسوتلىرى - نۇمەكى -

— انقلابى وجىزەل —

— اسارت واستبدادك اك بىوك تىخىيىاتى فىكىرلر . قىاساً روح و دويمىسى ئولدورىلىن بىر آدم نەقدىر داها و وجدانلىر او زىينەدر . كۆزلىنى ئاپىن بىر عىلە بىدېختىدر .

— حىات و حادثاتك روشنى تعقىب ايتىن قانونلار و انسانلارك آياقلارىنى طولا . تىلەمش بىر زنجىردر . آغىرلۇق واضطرابى ايسە يالكىز وجود او زىينە دكىل - دها ئىم اولان - روحلىرو خىسلر او زىينەدر.

— حىقىمىز اولىيانلار اىچۈن ، خلقك حق بىجاد . لهلىننە هېيج بىر قورقۇنجلق يوقىر . خلقىدىن قورقۇن حقه بىجىتسىزلىكدىن باشلار .

٣٤٠ - اغستوس

ساعى

— حرب اسراسى اىچۈن ذلت و سفالات موقىدر . مىيىشىت كىر بلاسى اسېرىلىنىك قارا قوت اىچمىزدىن قارا بىر قوت آياقلاندى يىنه . صارصارق شېھلى و وجدانلىرى ابلىس لەين اىسەمدەت اسارتى قىلدىدە . يىنه ويرىمش بىر عصردىدە سلاحلىرىنى : يىنه قالقاتلىرى قرآن ، يىنه خىچىرلىرى دين !

— ويرىلىن حقلار يىجا .

بىندە كىنە آلنە بىلە جىك بونلار افسانە اولان قانلى او تووز بىر مارتى شىر طىلارە ويرىلور . آلان خلقك اعدامىنە فوا چىقاران سلطانلىق قوشۇپورلار يىنه تاج ايتىك اىچىن باشلىرىنى .

— ئولومدىن قورقاو باشلا دىنى كون حياتە قارشو اولان لىاقت خاتماه ايرىمش دىعىكدر .

١٣٢٨

مراد او غلو

آرقاداش . آيدىنلىق آرتق سكا قوتله كوكس كىرە بىلە جىك . صحيفە لىننە نەايىترىشك آرا .. بولاجىسىك . كلياتى يىكىدىن طبع اپتىرىدى . آيدىنلىق ادارەخانەسە قوش . اورادن آل .

(أدبی حیات)ی، بەنگوئشلر آداسی - بیاض طاش اوزدەندە - الھلر قانه صوصامش - لاتین ذکاسی - ای دورلارەدوغروو) يکرمۇنى عصر أدبیاتىڭ بوتون لسانلره ترجه ايدىلەش شاه أثرلىرىدۇ.

**

زورەسک بويوك دوستى اولان، آناطولى فرائنس، يالكىز بويوك بىر بىخىرا او لارق قىلمادى. اوپارتى حر كتلىرىندە اشتراك ايتدى . (Humanité - انسانىت) خىزىسى دائما زيارت ايدەردى . بورزووالرك بوتون دىدى قودىلىرىنە رغما سوسىالىست، حق قومۇنىست اولدىغىنى اعلان ايتدى. او، اكتىبا، عملە اجتىاعلىرنە، مەتىنلەردى، حق بعضى سوقاق نایاشلىرىنە بىلە كورولىرىدى . بعضىلىرى بومحرىك، ناصل بىر منطقىسىزلىقى، او يو كىك استهزاسىلە بوتون انسانلىرى و پارسىلىرى تىقىد ايتدىكى دارالمساعيسى تۈرك ايدەرك بوشىكلەتكى فعالىتلە قادىشدىغىنى حىرت ايدىپورلاردى . درەيەفسى مەسئلەسى انسانىدە، ۱۸۹۸ سەنەتىنەدرەك آناطولى فرائنس سىاسى حىاتا آتىلەش، پارقى قاۋالارىنە قارىشىمىشدر . او زماندىن اعتباراً فعال بىر صورتىدە علاقەدار اولىقىدىن واز كچمەمىشدر . نەقادار شىدید بىر لسانىھ اركان حىرىيەنک جىنابىتلەرینە، ژەنەراللارك حىوانلىقلەرینە، پۇلتىقەجىلەرك و مبعۇئەرك آچاقلىقلەرینە قارشى ھجوم ايتىشىلدە . مەتىنگەن مەتىنگە كىدىپور، بىوتون جەھورىتىلە برابر انتخاباتىنە اشتراك ايدىپور و اونلىرى ناسىيونالىست ارتىجاعە قارشى آياقلاندىر مەغەچا يىشىوردى . بالخاصە بازارلىرى، جەززەيتلىرى اک بويوك، خائى دوشمان او لارق اتھام وتلىعىن ايدىپىو ددى . ۱۹۰۵ دە روس اختىالى اولدىغى زمان . ايش بورسەنە، مىل قولونىدە، تروقادە رودە، قاتل چارلغىك فرائنسز بورزو ازىسلىك او نكلە يابىدىغى او مەدھىش اتفاقلىك عليهنندە بولۇنق روس استقراضىنە مانع اولقايچىن يايىلان بىر چوق اجتىاعلىردى حاضر بولۇنىشىدى . بۇ

آناطول فرائنس

(آناطول فرائنس) اوزون بىر احتضار دورە سىنە سوکەر أولىدى ۱۸۴۴ سەنەتىنە تولد ايتىشىدى . ۸۰ ياشىنە ايدى .

آناطول فرائنس - اصل حقىقىسى ايلە فرانسواییولت - ك جوجوقلىنى، كتابلىر دىيارىندە بىندى . جونكە باپسى وولەر أىكەنلىكى سەنە طابع ايدى . بازى يازمۇق آرزو سەنە جوق ايركىن قاپىلەرى . طابع (لومەر) ك دەكەنلىكى أدبى مەناقشەلەرە قبول ايدىلەن آناطول فرائنس، ايلەك شەعرلىرىنى يازىپوردى . قساويمە دىقاردەك معاونت تحرىرىمىسىلە بىر طاقىم تىاترولۇ بازدى . سوکرا لومەرك قلاسيك كلىياتىنە بىر مەقدمە تشكىل ايدىن، أدبى تىقىدلەرنى بازمۇق باشلادى . بواش يواش شو كۆزەل رومانلىرىسى وجودە كەلدى : (سېلوه سترۇنار، ئەجنبىتى - ئائىس - قىزىل زاپىباق - بالطازار دوستىك كتابى - ژاق سورۇيەنک آرزو لرى...) بوكتابلىر او كا جەھانشەمول بىر شهرت تامىن ايتىدى . سوکرا قرون حاضرە تارىخىنى بازدى . درت جىڭە تشكىل ايدىن

ایتدیکی مظلوم و قورقونچ قوتلری مغلوبیتە کوتورمن
حرکت سوک صفحە‌سنى، فکراً اولسۇن، ياشامش
وچىمە‌مشدى. حالبۇکه بولەتاريا صنفى روس انقلابىنە
تام و قطۇرى بر سورتىدە اعتماد اىتىدى؛ بورزووا ظلم و
تضييقىنەك هىكۈنى تىخربەسى اوئلرە، تارىخىنەك تعىين
ايدەجى زماندە كىندىلىرىنە توجە ايدەجىڭ، اولان چىن
ومهم وظيفە‌لرینى اوكرەتىمىشدر.

اونلار كىندىلىرىنى، بۇتون بشريتى قورتارماق اىچۇن
يارى يولىدە قالەمە جىقلەرىنى بىلەپلىرىلر..

فقط، آرتق غائب اولان بويوك محررە اولان حرمت
وشكارانلىرى دائىما باقى قالاجىدر. چونكە او، دائىما
اونلارك نفرتلىرىنە وحقىقى حەدتلىرىنە اشتراك اىتىش،
بۇندىن دولايى عىيەنلىك بىر چوق باطل فىكىر وتلقىلىيە
چارپيشىمىشدى؛ چونكە بلاصىحت پايدىنى تىقىد وتنز.
پىغىرلە پارە قوتى، مېلىتىارىزىمى وقاتولىكاكى كوكىندىن
سارىمىش وبالطالا مشدى. وزمانىزڭ آدبياتىخىلارى، محرر-
لىرى، سرمایەنلەك وسرمایەدارلارك اوكتىنە، حقىروذلىل
محافظ و مدافعى اولاققىچى، ايش-جىلىر، تام
يىكىمى بىش سندەر عالىيەنچاب قابقى، واسع علمى و خارق-
العادە محررلەك اقتدارىنىڭ نفوذ واعتبارىي كىندى ئايدە-
لىرىنە حىرىيەن آناطول فرانسەك بويوك اسمى اوكتىنە
دائىما حرمتلە أكىلە جىڭلەردر.

لغانە صىسىن

بجادەنەك دوامى مىتىجە مطالقىت ادارەيە وقاىل چارلەك
دەزتلىرىنە قارشى تىكىن ايدىلىز بىرغىض وحدت
واستكراە ايلە كوبورىوردى.

1917-دا اىكىنچى اختلال وقوعە كانجە يىنە اسى
حرارت و هېيجانلى بولىدى، اختلالك سىر وانكسافى
بويوك بىر علاقە و هېيجانلى تەقىب اىتىدى. هى طرفدن
معروض قالدىنى بۇتون مقاومتلەر رەھما، بولشویكارك
ظفرىي آقىشلادى، اوئلرى مدافعا اىتىدى. فوق البشر
فالىتلىرىنە اشتراك اىتدىكى اعلان اىتىدى ..

فقط حقىقتىدە شۇنى دە اعتراف اىتمەلى يېزكە، سوک
سەنلەر ظرفىنە بويوك محرر، قومۇنىزىم حەركەتىنە اشتراك
ايمەتىمىشدر. بۇ وضعىت بىز اىچۇن ھېيچى دە شایان حېرت
دە كەلدەر، ئامىلە قابل اىضاحدىر.

شەھىز اك بىكىن وانسانى فىكىر و حىسلە فطرە
متايىل آماطۇل فرائىس قومۇنىزىمى اك انسانى بىرادىدە آل
اولەرق قبول ايمەتىمىشدى، و سرمایەدارلەك اصلانىدە پاك شایان
تىرىت اولدىنىقى، بشرىتى مضطرب ايدىن بۇتون آجىلەك
منبعنى تشکىل اىتدىكى بىلەپلىر و اونى معو ايمەك لازىم
كەلىدەكىن آكلايوردى .. عىنى زماندە اجتماعىي انقلابى
بىرەتاريانك ياباچىنى دە ادراك ايدىيوردى. فقط ايشتە
بۇزادە دورىسوردى. تصور ايمىوردى كە خان قوتلرى
مغلوب ايدە بىلەك اىچۇن، بلا تردد يىنە جىر وشدت
قوللاغىق لازىمەر.

عىنى سوھ تىھىمەر كە اوئىك، وقوعى ضرورى
اولان بعض خېيىم و قانلى صفحە‌لرى فيلسوف حساسىت
وادرادا كەنە دوقۇنان فرائىسە اختلال كېرىنى بى (بلوق-
بركل) حالتىدە قبول و تلقى ايمەسنسە مانع اولدى. و نهایت
قطۇرى حەربىك چىن و فجىع ضرورتلىرىنى و عىنى زماندە
انقلابك ظفرىندىن سوکرا مغلوب ارتىجاع قوتلىرىنىڭ مقابل
ھىوم و تەعرضلىرى كورۇنچە تردد اىتىدى.

آماطۇل فرائىس، قومۇنىزىمە، دەمۇقراسى يۈلەندىن
كىشىدى. فقط فالقلرىنى خارق العادە بىر قوتلە تصویر

اجماعیات جبهه سنده آناتول فرانس

اسملزند کی اثر لری، اک شایان حرمت اساس‌لرینی برد برد
یقینی جمعیتہ قارشی مدهش برداشناهند. در
آناتول فرانسک اثری، بوراده، صرف تحریری صفحہ سندہ
توقف ایدیبور. نهایتہ، حد غایہ سنه قادر واران (ریالیسی
- سه پیسیزی) اونک داها ایلری کیتھے سنه مساهده ایتمه‌مشدر.
آناتول فرانس، تیز و بوکسل محولکی مستثنی - فلسفی
و اجتماعی نقطہ نظردن، کولهارک « ضروری خرابه‌لری »
بیریکدپرن بر (پوت قیرمی - کاسر اصنام) دن باشقا برشی
ده کادی. شہ سز که بوریاک اونک اوی اوی اولدی؛ چونکه فکرینک قور تو لفی

زمانگزک بوک مشهور حمر و صنعتکارینک قیمت ادبیه سی
آز چوق هر کسک معلومیدرو. بو خصوصده طبع عاند زمان
زمان برجوق شیلو یازلشدرو و یازله بقدر.
بر بالکن، اثربنک اجتماعی ساحده کی تائیر و اهیتی
کوستمکه چالیشا بختر.
آناتول فرانس، بالخاصه و منحصرآ بر « مکر » ایدی.
فکر تقدی، هیچ بر عقیده و قناعتی اسیر کم‌یور، هیچ
برایده آآل و مبوده حرمت ایتیبوردی.
هیچ کیمسه اونک قادر قوت و مهارتله بو خلاصکار سیجیان
وظیفه‌سی باعدادی. انسانلری داما ای با غلامق و اسیر ایتمک

« فرنکبی » لک رداعی

ویوکسلیمه‌سی اوکا بورجلی در. فقط عینی زمانده ضعنی داولدی
چونکه اوی برسیلک و سیستمک فائدہ‌لی استنادندن محروم
برآقدي.

آناتولی فرانسک بعض خصوصده کی ضغفلرینی، خطالرینی [*]
ترددلرینی، قرادسزلفلرینی بونکله ایضاح ایده‌بیلریز.

[*] آناتولی فرانسک ضعفنه مثال اویق اوزره متارکدن
موکرا، دونیانک مقدراتی حل ایتمک اوزره طوبیلانان دورتلر
جلسته اعتماد ایته‌سی وا انسالرده، پک حقسز اولارق، آپدر.
بالیست او شاغی و هنر لوسی مدح ایده‌ن تورکیه علیه‌ند برمقاله
نشر ایته‌نی کوسته بیلریز.

ایچوی ایجاد ایدیلن شیلدن هیچ بری اونک تقدید واستهی اسنندن
قور تو لامادی. او بالکن بورزووا ده کل، بشری ریایی ده تحملیل
و نشریع ایتکده، روک ده رسنکلری به قادر اینهارک،
اخلاق‌سزلفلری، حاقلتلری، کوچوک و بیوک یالانلری میدانه
چیقار مقدمه؛ اجتماعی سلسه مرابتک اوزرینه استناد ایتدی
منقعت و خودبینی حس و احترام‌لرینی کوستمکه هر کسدن
ماهردی.

Les opinions de jérôme coignard - L' Orme du
mail - mr, bergeret à paris - L' île des pingouins
Crainquebille ...

ایلری فکرلر، بالحصه قومونیزم ایچون محبت و تقدیرینی اظهاردن چکنیده دی، او بیلور و کوریور دی که، اخلاقیزلىق، عادیلک، منفعت و خود بینلک مظلوم منفلوند تولوشه چکنیدی سد مانعه رغماً بشریت رفاه و آهنگ حاکم اولاجنی براستفالة دوغر و بوریور. و بو تصور اونی هیجانه گنبریور دی.

ایشته بونک ایچوندرکه بز بوناموسی، دوست آینی قبل انسانی سه بیورز. واونک خاطره سی بزده؛ اونک بوکسک محروادیه قارشی اولان حرمت و تقدیر منه موازی اولارق، یاشایا جقدر.

• •

بومیبدن دولاییدر که او، بزمان، «عدالت حرب» نهایاندی. جونکه اجتیاه و اقصادی بر سیستمه مالک اولادینی ایچوندرکه بالکز حیات او کارهبو اولو بور دی. و عقل ذکاسی، خطایله آلای ایعزدن اول، برمدت بوجالابور، یا کاشن بولن بوریور دی. فقط ینه، و بیلکنکه بو موقع غیبوبی زمانلرنده در که آنطوله فرانس، یاسی مجاده لرد، افلاجیله برابر بورومشدرو.

آنطولی فرانسک ایسلکی، اصالت فکریه و روچیه سی هنرولو شبهه نک فوقدنده در. دره یفوس مسئله سنه اشتراک ایندی. دوس انقلابی حرارت و هیجانه سلاملادی. هر زمان

اوچنجی بین الملک پروگرام لایحه سی

مابعد

نه پریالیست جبهه نک یارلماسی و اجتماعی انقلاب دوره سی

اداره ایندیک سندیقه لرله بر لکده عکس انقلابک اک مهم عاملی اولشدر. او هر علکتنه حرب انسانسته ئەمبیرالیست حکومتلره مظاهرت اینک سورتیله (سوسیال پاریوتیزم، سوسیال شوونیزم) ھله لرک منافعه خیانت اینکله اکتفا ایندی. برهست لیتووسی، ورسای معاهده لری کی غصب و غارت معاهده لری مدافعه ایندی. پروله تاریا هصیانلرینک قان ایچنده بوغولماسی انسانسته جناللر یانشده فعل برقوت اولشدری (نوسکه)؛ اینک پروله تاریا جمهوریتنه (روسیا) قارشی سلاحه مجادله ایندی، اقتداره چن پروله تاریا (محارستانه) بورزوایزیه صادی؛ جمعیت اقوام نامنی طاشیان شقاوت شرکتنه داخل اولدی (آلبرتوما). سوسیال دهموقراسی آچیدن آچیغه مستملکه اسپرلیه قارشی افندیلرله برابر اولدی (انگلیز لاپوربارتی) سوسیال دهموقراسینک صلحپور جناحی (صرکز) انواعی صلحپورانه خیاللرله وعدم مقاومت پروبافارناداسیله عمله صنفنهنک معنویاتی قیردی. بو صورتله سرمایه نک الله بالحاصه اختلالله بخرازی دیقیقە لرنه اک این سلامی ویرمش اولیور دی. خلاصه سوسیال دهموقراسی بوزڑوا جمعیتک صوک احتیاط قوتبری و اک متین قلعه سی تشكیل ایدر. عمله لری بوصواغی آلتنه طوق و اولنلرک تیقظی اویوئق ایچون بورزوایزینک قولاندیغی بر آلتندن باشقه بز شی اولابان سوسیال دله و قراسی کیبی فاچیزم ده کتابلرک خوشنود سزاگندن بالاستفاده بونی هکسی انقلاب اسقفا متنه توجیه اینکه عینی طرزده یارایان دیکر بر شکلدر. طبیعی (نورمال) سرمایه دارلله یابانجی اولان بوایکی

صنف جاوله سنک دها حرب انسانسته باشلایان شدتنمه سی اک حساس قسمتنه، «روسیاده، نه پریالیست جبهه نک یارلماسته منجر اولدی. بویله جه پاک مساعد شرائط سایه سنده بورزوا اداره سی ده پیرمن روس پروله تاریا سنک باشاردینی تشرین نانی انقلابی جهان پروله تاریا انقلابی دوری کشیدی. روس انقلابی بوجهانشمول انقلاب زنجیرینک بر حلقة سیدر.

بونی تعقیب ایدن و یکچی بروموفیتین صوکره پروله تاریانک مغلوپیله ختم بولان (فنلاندیا، بخارستان، باورا) ویا اختلاجی قومونیزمک فعال دشمنی سوسیال دهموقراسینک خیانتیله یاری بولده توقيف ایدین (آووستريا، آلمانيا). پروله تاریا هصیانلری بین الملک انقلابک انکشاشفنده برتاقم مرحله لرایدی. بونلرک سیری انسانسته پروله تاریانک بورزوایخاللری زائل اولدی و قومونیست اختلالنک قوتلری ترکز ایندی.

دیک اولیور، که جهان پروله تاریا حرکتنه تشکیلات سرکزی اولان سویه تلر اتحادینک موجودیتی بالکز باشنه مستتنا بر اهیق حازدر. سوویه تلر اتحادی سادجه موجود اولاسیله، سرمایه دارلک سیستمنک باغزنه آچیلمش اویله بر کدکدر که کرە ارضک آلتیده برى او زرنده سرمایه دارلک اداره سنک اساسنده مخالف بر اداره یاشاتیور. دیکر جهتین سوویه تلر، پروله تاریا حرکتنه اک متین مفرزه سیدر. زیرا اوراده دولتك بوتون وسائله و منابعی عمله صنفنه امری آلتنه وضع ایللشدر.

حال انکشاشفنده اولان بین الملک اختلالله، سوسیال دهموقراسی،

بیووک جماعتش اقامه ایدر . صنفلره آیریلش جمعیتلرده انسانلارك کندی آزالرنده بجادله لردن منبعث اولان جسم مصرفلره محل قالماز وبصورته سربست قالان قوت و عنزه طبیعی رام اینکه وبشرک قدرتى آرتىرۇغە صرف اولنور .

بر مشترىك ملك حالنه كېتىرىان استحصال واستھلرى اوزرندىن فردى ملکىتىي الغا ايمىكلە ، قومونىست جمیعت رقابتىك بىسېط قوقى و اجتماعى استھصلالك كور كورىنە بورو بىوشى پىرىنە ، اصول دايرەسىنە ومنطق بىر طرزىدە تىشكىلاتلا ئىشىن بىر استھصال وضع ايدر . استھصال قوتلىرىنىڭ قىله سىفماز معارېلرى دە القا ايدر . استھصال قوتلىرىنىڭ قىله سىفماز اسرافى و جمیعتىك اختلاجلىرى اىنكشافى يېلىرىنى بوتون منابىك اصول وادارەسىنە ايشلەدەسى و هىشىئەلەقۇقىنە اھىقى اولان ، مىلىكتارانە و منتظم بر اقتصادى تىكامىلە تىركى ايدر .

فردى ملکىتىك و صنفلرك الگامى انسانلىك انسان طرفىدىن ھر درلو امىتىمارىنىڭ دە الفاسىي ايجاب اىشتىرىر . ايش باشە لرى حسابىنە بىر غىرت اولاقىدىن چىقار ؟ زىنكىنلىر و قېيرلىر آراسىنە كى تەكىنلىك خدماتى ايدن جهازلىر بۇنلارك باشىنە و مىلتى دە زوالا اوغرار . بىر صنفك تەكىنلىي تېرىجىسىم اىشتىرىنە و مىليتكا اورطە دە قاقماسى صنفلرك اورطە دە قاقماسىمە مەتسابىأ و قوهە كاپىر . و مىليتك زوالىلە عىلە العموم زجرى و جىھىزى مەمەلاتىدە زيانلە اولىور . صنفلرك الفاسى معارضى دە درلو انھصارك نهایت بولمانى استلزم ايدر . تەھسىل علمى داخىل اولىق اوزىزه ھر درلو تەھسىل ھر كىسە آچىقىدر . بۇ وضعىتىدە بىر انسان زىمرەسىنىڭ دېكىرلىرىنى نفوذ و تەكىنلىي آتىتە آلماسى امكانسىز اولىور وبىرىت تکىيل حرث ساحە لرندە قابلىت دھالار ايمۇن جسم بىر اصطافا و تطبیق ميدانى اولىور .

آرتق ھېيچ بىر اجتماعى مانعه استھصال قوتلىرىنىڭ نشوونعا سنە انكل اولماسى . نە استھصال واستھلە لرى اوزرندىن فردى ملکىت ، نە مەتفقىپىرىتىنە حسابلىر ، نە كىشىلەرك صنى بىر طرزىدە ادامە اىشتىرىلەن جەھاتى ، نەدە بۇنلار سرمایدار جمعىتىنە آلىاتك تېۋېسىنە خاچىل اولان قېلىكى ، نەدە غىر مەستھىنە مەدھىش مصرفلىرى قومونىست جمعىتىنە آرتق يوقدر .

آلىات و فنلىك اتحادى ، استھصالاك علىي بىر تىشكىلات مظھر اولماسى ؛ عانى حسابات احصائيات ، تىكميل اقتصادى احتمالىاتك موقع استفادە يەقو ئەلىـ (مؤسسه لەرك منطق بىر طرزىدە تۈزۈي ، طبىي قوتلىك سەركىزلىشىرىلمەسى و بۇنلارنى اعظمى استفادە) ... ايشك قابلىت استھصالا يەسىنى حدا ئەظمىيسىنە چىقارىر وھىلەرك صنفلرك قدرتلى بىر انكشاف ايمۇن عنزه بىشىرى سربست بىراقىر .

استھصال قوتلىرىنىڭ اىنكشاف ، بوتون بىشىرىتە ، يېكى

اسول سرمایدارلىك عمومى بەراتى ئاظھار ايدرلر و عىنى زمانە اقلاقىك سېرىنى كۆچلەشىرىرلە .

عىلهە صىقى آراسىنە ئەمير بايلىست خىالاتك تەرىجىا زائىل اولماسى بىرولە تاريايى سوبىئال دەمۇراسى و ئاجىزماك نفوذىنۇ قور تارىر و بجادله اىناسىنە اختاللىبى عىلهە ئەتكى بىر بىن الملل جمیعە حالتىدە بىر لەش قومونىست پاپىلىرىنى مىساعەد بىزىمەن حاضرلار . بىر بىر بىن الملل جمیعە : قومونىست اىيەز ناسىپونالىيدر . قومو . نىست اىيەز ناسىپونالى بىشىرىنى ھرج و سىرىجىن ، سفالىدىن تەخچى حالتىدە يولان سرمایدارلىك اونى اىچىنە آندىن مەدھىش طاھىقلەقىدىن ، طبیعتە خالق و نىجه سە معارېلەن خلاص اىيە . جىكىدر . بىرولە تاريا اختاللە بى معارېلەك او كەنە كېمىزسى ، بورۇوازى ، مېلىونلاره ايشجىلىرى و بالادات كىندى مەدېتى طوب

«سۈرەلۇف» قۇرمۇنىست اوپىۋەرسىتەسى

ضېرىلەلە اىما اينكە حاضردر . قومونىست بىن الملل بەغىرىتىي اىصال اىدەجىكى قومونىزم خارجىنە آنچىق ئولوم و انھاللار دەردر .

ايشك قورتولوشى و قومونىست جمیعتى

سرمایدارلىك داملىق تىقادىرىنىڭ اخاسى

قومونىست اىيەز ناسىپونالىنىڭ استھاداف اىشتىرىك سۈرەلۇف سرمایدار جمیعە بىرىش قومونىست جمیعەنى اقامە ايمىكلە . بوتون اقتصادى تىكامالك حاضرلا دەقىق قومونىست جمیعە بىشىرىت ايمۇن يېكانە چىقار بىلدە . زىرا يالكىز او ، سرمایدارلارنى ضىرورى بىر طرزىدە كىندى مۇينە سوروكلىكىن اساسلى ضىدبىلىرى اورطە دەقىدىر .

قومونىزم ، جمیعتىك صنفلرى آيرىلما سنە يېنى اجتماعى آنارشى يە ماڭ اولىور . بىرىش قارشى بجادله ايدن صنفلرى يېرىنە ايشجىلىرى

انکشافیدر. بو تاریخی و ظایفه لر تحقیقندن صوکراوه جمعیت بر قومو نیست جمعیت حالی آنده باشلایه‌جقدر.

قومو نیز م ایچونه مجادله نالی ضروری شرطی پروله تاریا دیکناره اسیدر

سرمایه‌دار جمعیت‌نک قومو نیست جمعیته تحول اینه‌ستنک ضروری شرطی، او نسز بشریت ایچون هیچ بر ترق امکانی او مایان نعله و حرکت: بورزوواز دولت‌نک اختلال‌کارانه بر طرزده دوره‌ی سی و عمله صنف طرفندن اقتداره وضعید او ندا. سیدر. عمله صنف هاشیدن اول دشمنی نژمکه و یکی نظامی ترین اینکه عزم اینش اول‌الایدر. پروله تاریا دیکناتوری، ایشته اجتماعی انکشافات اک ساده شماری.

پروله تاریا طرفندن اقتدارک ضبطی، پروله تاریا کنه‌لرینک مجادله جهاز لری واسطه سیله بورزوادولت ما کنه‌ستنک تخریبندن و یکی صنف حکومت‌نک پروله تاریا حاکمیت‌نک - تشکیل‌ندن باشهه بر شی دکندر.

قادمه عمومیه اولارق. پروله تاریا دولت‌نک اک منطقی شکلی ۱۸۷۱ پارس قومو ناسی تهریه‌سی حدسز بر درجه‌ده کنیله‌تن روس و مجار اختلال‌لری تهریه‌سیله ثابت اولدینی او زره ساویه‌تلر دولتیدر. بو نیپ دوغرودن دوغرویه کنه‌لرک اک کنیش حرکت‌ندن دوغدنی جهنه، اولنک التبوبوک فعالیت‌لری و دولا‌یسیله غالیت ایچون اک بیوک شانسلری تأمین ایدر. ساویه‌تلر شکننده کی دولت ایله بورزوا دیقتاتوری‌ستنک دادا. تبدیل قیافت اینش بر شکلی اولارق بورزوا خلق‌جبلی ایستنده قطعی بر ضدیت موجوددر. بورزوا خلق‌جبلی آلتنده عمله تشکیلات‌لرینه آز چوق بر تحمل کوس‌تریلوو. پروله تاریا خلق‌جبلی‌نده ایسه بونلر پروله تاریا دولتی جهاز لرینک باشلایجه استناد کامیدرلر.

بورزوا خلق‌جبلی‌نک عکسنه اولارق ساویه‌ت دولتی کندی صنف ماهیتی آجیدن آچیقه اعزاف ایدر و آجیقدن آچیقه اهالینک قاهر آکثری منفعته استیار‌جیلری نژمکی غایه‌ایدینیر. بورزوا خلق‌جبلی‌نک سرمایه‌دار لر صنف‌نک، استحصال واسطه‌لری وادی اهمیق اولان بوتون مادی قیمت‌لر او زرنده کی انحصاریه ایله‌یمه مکله، ساده‌جه بوندن دولابی عمله‌لرک قانوناً حائز اولدقلری حقلری اسی وار جسمی بوق قیباندن بر توهم منزله‌سته ایندیر. ساویه‌ت دولتی عمله مطبوع‌لری سرستی‌سی و عمله تشکیلات‌لرینک ایشله‌مه‌سی مادتاً تأمین اینک صورتیله بو حقل‌ردن استفاده شرائطی تحقق ایندیر.

جمعیت‌ده رفاهی تزیید اینک ایچون کنیش امکان‌لر حاضر لایه‌حق وبالنتیجه تاریخ‌نده مثل سبق اینه‌مش برمدیت درجه‌سته ایریشمکی هکن قیلاجقدر. ایلک دفعه توحید ایدلش و صوکره اینه‌نده محصوره‌اللر قور‌تولش بشریتک بیوک‌حرق، انسان‌لر آراسنده جاری اولاًجق صرع و شفاف مناسب‌لر او زونه قورو لا‌جقدر. بولک ایچون‌در، که او هر نوع فتیشی‌دینی، باطل اعتقاد‌لری و تعصی قطعی بر طرزده طوبراغه کوم‌جلک و فوق العاده برقدرتی حائز انسانی هتلک انکشافه بیوک بر حیز و بره‌جکندر.

بورزا زنگنه دوره‌ی سی و قومو نیز م ایچونه مجادله پکید دوره‌ستنک هموی اوصاف

قومو نیست اداره ایله ته‌میریا بیست اداره آراسنده ظفرلر و مظلوبیتلر دلو پروله تاریا نک بر اوزون مجادله دوره‌سی امتداد ایدر. بو سرمایه‌دار لرک بعض‌ا پچیجی بیکس‌هله، لرله متافق بر انحطاط دوره‌سی؛ بر ملی عمار بهله و مستملکه عصیان‌لری حد ذات‌ده اختلال‌لری پروله تاریا نک حرکتی دکله‌ده، ته‌میریا بیزمک تغکمنی بالطه‌لا‌دقتری جهنه‌له آفاق بر طرزده جهان پروله تاریا اختلال‌لرک بر یکی تشکیل ایدرلر. و بودوره سرمایه‌دار دولت‌لرک یکی دوغان سویا بیست دولت‌لره قارشی مساح و مصلحانه مجادله‌لری دوره‌سیدر. او بله بر دوره، که اونده ضد اجتماعی و اقصادی سیستملر آراسنده عینی زمانده وقت اشتلال‌لر و اول‌دوره‌یه بر دوئللو جربان ایدر. خلاصه پروله تاریا نک مجادله‌لر، اضطراب‌لر مخرب‌میتلر بیانه قازاندیشی خلفری‌جهانه‌ده اقتداری‌ستنک صلاحیت پیدا اینه‌سی متعاقب حالی بر انشا آت دوره‌سی باشلایه‌جقدر. بر محلک‌تندن دیکر ملکت‌ه سرمایه‌دار لرک اشکان‌لرک تحالفی و اختلال‌حرکات‌نک تنوی ایجابی ضروری بر طرزده یکی قورو لان اداره‌تخalf ایدر. بو اوزون پکید دوره‌ستنک وصف گمیزی بودر. اقتدارک پروله تاریا طرفندن ضبطی سویا بیست اقتصادی اشکالک مصلحانه بر طرزده انکشافات مقدماتی تشکیل ایدر. پروله تاریا نک بالذات کندی طبیعتی بکیدن یا بان‌فکری انکشاف‌ده عینیله بو زمانده بدأ ایدر. بو سایه‌ده پروله تاریا جمیعیت تکمیل ساحله‌لرده سوق و اداره قابلیتی احرار ایدر، و بوئکینده تربیه اینه‌نده دیکر صنفلری ده آرقه‌ستنن سور و کلرو بوصوله عمومیت او زره صنفلر زوالی حاضر اار، پروله تاریا دیکتاتو راکی وبالآخره اجتماعی نظامک تبدیل ایچون، اصحاب اهلاک و سرمایه‌دارلر بلوقه قارشی اولان مجادله‌ده عم‌لرک اخلاق و سیاسی حاکمیت آلتنده عمله و کویلو بلوق تشکل ایدر. هیئت جموعه‌ستنده یکن دوره‌سی غیر ایدن سویا بیست اقصادی اشکالک بیوک‌هی و پروله تاریا نک و علی‌العموم ایشجیلرک فکرآ

روسیه ده سیاحت [۲]

انقلاب روسیه سنه آچلق سنه لری

سوکیلی قاره! . سکا بویازیله، ۷ تشرین ثانی
روسیه سنه کی مدھش آچلق سنه لرندن بحث ایده جكم
بو اویله پیر آچلقدی که بیکلرجه کیشی، بولوقما آمک ایچون
جان و یوردی .. بو اویله دھشتیل بر آچلقدیکه، آماننک
اولادیجی ویا چوچو غنٹ آنه سف یمهسی علی العاده بر
حاده تلقی ایدیلیردی .

سوکیلی قاره، ایکی سنه ایچنده بو آچلق محیر العقول
بر شکلده از الله ایدیلیدی .. بو کون، ا کلکت اک او جوز
اوک بیاض اولادیجی مملکت انقلاب روسیه سی در. و دونک
آجلر دیاری، بو کون یینه، جهانک ذخیره آنبار لفی
وطیفه سفی کورسیور ...

روس انقلابنک هقادار قدرتی و بو انقلابنک هقادار
یار ایشیجی اولادیجی آکلامق ایچین، یالکز آچلق سنه لریتی
دو شو غنٹ کافیدر ظن ایده رم ...

**

پیر قومونا سیناما سندے ییز.. هر طرف، دھایر کندن
دولشن .. سینه ماںک بداؤا اولادیجی سویله مکه لزوم
کو دمیورم .. کنلر، هب ایشیجی، هب عمله، قومونیست.
سیناما ده (آچلق و عکس انقلاب سنه لری) نی
کوره جکز! . بو فلا کت سنه لری - آجی ده اوسله -
پیر دفعه داها یاشامق .. و قومونیست انقلابنک هله قادر
اولادیجی پیر دفعه داها کورمک ایچن تھالکه قوشان خلق
آمیم که، پیر واقعه ی سیر ایتمکدن زیاده شکلا ده اوسله،
مجادله ایچنده قالمق و مجادله ی سیر ایتمک ایچن بوقادر
قوشیور ..

**

سینه ما باشладی:

سنه ۹۲۱ .. انقلاب روسیه سی باشدن باشه عکس

[*] آلدیغیز مکتوبدر.

استھار سیستھه ملری آلتنده، جنس، عرق، دین و ملیت
فرقلرندن منبعث اولان وطنداشلر آراسنده کی مساوات سلیمانی
جهانده ایک دفعه اولارق، پروله تاریا خلق عیلانی الفا؛ و هیچ
بر سرمایه دار حملکت ده موجود اولمايان بر مساوات تأسیس
ایدر .

ایشجیلردن سرکب جمعیت ایچنده کنیش بر خلق عیلانی
تعقق ایتدیر مکله پروله تاریا خلق عیلانی واونکه جهاز لری کتلله له
حال ناسدھه بولنورلر واونلری دولتك اداره سنه اشتراك
ایتدیرلرلر . میعونلری عزل ایتمک و کری به چامبر مق حق،
تعربی و اجرائی قوتلرک برش- دیرلمسی، اتحادیاتک جغرافی
تسییاه کوره دکل اقتصادی وحدتارده (فابریقه، ایشخانه الع...)
یا طاس! بوتون بوتلر بارلاتر بورژوا جهوری ایله ساویه تار
معرفیله اجرای احکام ایده پروله تاریا دیکتا توراسی آراسنده کی
فرقلری کوز او کننده تجسم ایتدیر .

بوتون ایشجیلرک والک باشده کو بولرک رهبری و پیشداری
اولان عمله ستف، ایک زمانلر آمر لکنی بعض قانونی امتیاز لرله
توثیق ایتمک میورتنده در. بو امتیازلر متابق ایشجیلر و اونلرک
آرق سندن بوتون همشیر بلرک، یک نظامکه تأثیری آلتنده
یک بر تربیه آلدیجی نسبتده تدریجاً زائل او لاجتلردر .

اقداری ضبط ایتمک اک روحل قسمی، بورزو واژینک
اسلحه او زرنده کی اخصار لکنی اعماقی و بو اسلحه نک پروله تاریا
آنده ترکز ایتدیره سیدر . پروله تاریانک دشمنلرینه قارشی
مجادله سنتک عل طاشی بورزو واژینک سلاحدن تجربه دی وبالدات
پروله تاریانک سلاح لاعسیدر .

عینیله اختلالکار صیق بر اضباطه مستند اولارق مسلح
قوتلرک تشکیلات ایشی صنف عل او زرنیه قورولاسیدر . بو
عل پروله تاریا دیکتا توژلیکنک بنیه سنه توافق ایدر . و مناعی
پروله تاریانک آمر لکنی تأمین ایدر .

مظفر پروله تاریا الله پکیدیکی اقداری دشمنلری نزدک
وحا کیتی بوتون بورزو واژینک بوتون چو ملرینه قارشی اداره
ایتمک ایچون استعمال ایدر .

دیگر جهتندن، بو متهر کز جبر و شدت آلتینی غاصبلرک
وارقلری استھار ایتمک، یعنی اقتصادی مناسباتلری وبالآخره
بوتون دیگر اجتماعی دولتلرک یکی باشدن اختلالکارانه بر
طرزده تأسیس ایتمک ایچون قولاندیر . اصولاً بو استھار
بدل و تضییبات تأدیه ایدلکسزین مصادره پروله تاریا دولته
تسییم ایتمک شکلنده جریان ایدر .

ناقل

ما بعدی وار

ش. ح

طاسوندن قاجار کیم آچلق مملکتىزدەن قاچىھە باشلادىل .. فقط آچلق دە اونلاره بىار كېدىپوردى .. بىر آز بىدين اولانلار، وضعىيە دىشاردن كورەنلە، آرتق اقلابك سولۇ دېقەلرېنى ياشادىفە حكم ايدەرلە .. فقط بونى بولىھ دوشۇنڭىز ايجىن، هەشىدىن اول قومونىست اولماق و قومونىزىمك ھە مجادىھى قازابان، هەمانعەيى يېقان، ازەن دوھىن بىلەمەمك لازىمدا .. آچلق قارادە كىز ساحلىنى باشىدىن باشە صاردىنى زمانلى،

موسقىوارە عملە استراحت اورى

بۇنى فرستىيان فرانس، انكليز، آمرەریقان قاپيتالىستلىرى اون يوكلى واپورلىرىنى آج ليماڭلاره ياناشىرىدىلەر .. ومعدن، قابرىقە امتيازىتە مقابل اون وىرە جەڭلىرىنى بىلدۈرىدىلەر .. بۇ وضعىت قارشىسىنده آج قافلە نە ياپار؟ ھېيچ شەھە يوق، نە بەھاسنە او لورسە او لىسون اونلاره آتىلىر، دە كىلىم؟ خايىر .. آچلقدەن بىرىنى يەن خلق بۇنى ياخىدە .. قومونىزىمە اخانت اېتكىدىنسە آچلقدەن او لمەن توجىح اپتى .. و بۇ غير انسانى تكلىفلەر، كىلىرى او رالردىن او زاقلاشدىرىمەلە جواب وىردى .. بۇ حادىھە،

اقلاب دالفالرى اېچىندە چىرىپىئور، شرقىدە اېكىيوزبىك كىشىلەك مەعلم او ردۇسىلە جىزال قولچاق .. غرب، جنوب غربى دە يودە نىسج، دەنىكىن .. داھا سوکرا ورائىكل .. بۇتون بۇنلار يېرىدۇمىش كىيى ائلاف ايمېرىالىستلىرى .. فرانس، انكلەتر، بوجور يواناسستانە وارجىھى قادار اقلاب روسيەنى بوغۇق اېچۈن ھې أىل آله ويرىشلەر .. روسيە يە خارجىدىن بىر قوش بىلە اوچىبور، او، كىندى ياغىلە قاۋوروملق مەجبۇرىتىدە ...

قومونىست روسيەنىك بۇتون فقير خانقى جەھەدە .. وطنداش محاربەنى قازانق اېچىن او لانجەغىرىتىلە جاپالىشىور، قابرىقەلەر دورمىش .. استحصالات مەلۇج .. كومور منطقەلرى، أكأھىمەتلى شەندە فەرلە دەشمن ئىنلە. تەنلەر بىلە ايشلەپ مىور .. تام بۇ ئىتادە، وولغا بويىندە آچلق، بىر بومبا كىي پاطلاپىور، بوراسى روسيەنىڭ ذخىرىه آنبارىدە، اورادە زمان زمان میدانە كلەن قورا قاڭ بوسنەدە اولىش بۇتون أكىنلار يانشىدر ..

وولغا قىيلارندە ياشايان او توپ مىليون خلق، بىلەك يېر تلاش اېچىندە .. كېتىدەجە بىلەپەن آچلق تەلسەنلىك سەندەن قورتولق اېچىن چىرىپىئور .. آرتق شىمىدى، اقلاب روسيەسى آجدەر .. بۇنلەدە مجادىھ لازىم .. جەھەردىن آرتا قالان قوتلر (آچلقە مجادىھ قومىتەلرى) نەدە جاپالىشىور .. آچلفك خاد بىر دورە سەنەتىز .. موجود أكىن، بىتىدەن ماعدا حيوانات بىلە كىلىمەش وينشىدر .. كىدى، كوبىك، قارە بولق بىلە كوج .. وولقاپۇي، مقدارى مىليونلاره بالغ آچلرگە بىر جولانكاهى اولىشىدر ... بىر آز أكىن، بىر آز اوت بولق اميدىلە سااعتلىرچە بول يورپەن، سوکرا آچلقدەن قوقى كىلىلەر كەنلىقى يەنلىقلاپ و كۆنلرچە جان جىكىشىن بۇ انسان قافلەلرىنى كورمەك، أك ساغلام سىكىرىلى اورادەن بوراپا، بورادەن اوراپا آوارەلەك ايدەن بۇ آچل آراسىنده، دەشتلى بىر مهاجرت باشلادى .. و بادن،

آیدینلۇق

ایچىن، ۱۹۰۵ سنه سندە هندستان دەكى آچىلىق دوشۇنك
بۇنىڭلە روس آچىلىق مقايىسە ئېمك كاپىدیر.

٩٠٥ سنه سندە هندستاندا وقوعە كان آچىق، انكلەز

بورزووازىنلۇك بۇتون زىنكىنلەك نەرغمَا ازالە ئىدىلە مادى..
و تا ۱۹ سنه سوردى. مىليونلارچە آدامك اولىيەكى بۇ
آچىق، بۇ كون بىلە بعض منظەلەر دوام ئىدىپىور.
سوکىلى قارە، اىكى سنه دە تمامًا ازالە ئىدىلەن بۇ كون
اىرى بىلە قالمابان روس آچىلىق بۇنىڭلە ياسىلان مجادله يى
دوشۇن و آكلاكە:

القليل على العادة، يا يا بورزونه و كونىڭ بە قطع ايميلىع
بىبۇلى لو قومونىف سەغىنلە لو قومونىف مېنلى بە آنە قطع
ايمىلە دەمكەر.

تىرىن ئول ٩٢٤

بىمەنە

صەنف مجادلهسى

اونلۇ

بىز ..

محارب اىكى جەھە

كوندوز، كىچە

چار - پىشى - يورىز

چارپىشىورز

يېقاچىز

يا خود

يېقىيە جەزز تامىلە

بىلەك، كە فقط

بىم

انقلابىجي جەھە من،

دە مير أللارىمىز،

مارقىسىست، لە يىست چىلىك بىنمزوارو..

راديو لاشدق

روس انقلابىك نە ساعلام تىللە او زىرىتە قورولىدىغى
غايت آچىق آكلا تىر ..

بۇتون بۇ حادىلەر ئىناسىندا، قىزىل موسقۇو
آيلرچە سورەن او يقۇسز بۇ حىيات ياشادى .. انقلابىك
قىلى، انقلابىك مىرىزى اولان موسقۇو آيلرچە
او يومادى .. كونىدە، آدام باشىن يۈز غەرامى كېمە يەن
قاب قارا جاودار اكىكىنلىن باشقا بىرىشى يەدى ..
بۇتون بۇ مشكىلە رغماً بىر آن اىچىن جەزان انقلابى
يابىق و ظيفەسى دە او تو عادى .. بۇ صىرالرددە، قومو يىست
انتراپاسىو مالىك اوچۇنجى قولغۇرسى حال انعقادىدە ئىدى.
جەھاتك دورت بىر طرقىدىن كان قومو يىست مەئلىر
موسقۇواڭ بۇ ئىلى، دېقىقەلىنى آيلرچە هې بېرلەكىدە
ياشادىلەر ..

لەينىلەك، تروچىلىك بىر عملە كېيى كونىدە يۈز
غەرام قورو، قارا اكىكە اكتعا يېتىكلىرىنى كۆزلىلە
كۆزدىلەر.

بۇتون بوزمان ظرفىدە، لەنин بىر عملە كېيى جايدىشدى.
تروچىلىك بىر فەر كېيى چارپىشدى. شەندوفەرلى كۆمۈرىيەن
او دون ياقىدىلەر. عملەلەر، قابىرىقەرندە، جەنە دە وورۇشدىلە.
بۇتون عملە ئەدىنلىر، سەھىيە قومىتەلىنى تشکىل ئىتىدىلە ..
كلىسا لەك آتونلىرى ساتىلدى .. هەكس، آتون،
كۆمۈش كېيى زىنت أشىاسى آچىل قومىتە سەتكە ئىتىدى.

عكىسى انقلاب او ردولىنىڭ موسقۇو ئىك بىر قاج ساعت
ياقىنەن ياقلاشدىغى كورەن، آچىلغىك بۇتون سەراتقى حس
ايدەن انقلاب بىز زمان اىچىن عزىز و مەتاتى أىدىن ئاچىرمادى.
وبۇ يەمە مظفر اولىدى .. قۇلچاق قورۇشونه دىزىلدى ..
ۋانلىك دە كېزە دە كۆلدى. دەنىكىن يۇدە نىچە ئاحما ئىدىلدى.
عماصرە خطىي يارىلدى .. آچىق اىكى سەنە قالدىرى يەلدى.

عنىز قارە ۱. انقلابىك مجادله جى روحى آكلا مق

بر نېھىيى آشىق
ايكنجىسى ،

مەكتىزى آوروپاڭ كۆبۈكىنە جاتلاياجق ۰۰۰
سەفسىز جىعىتمىزى قوردار كىن يىزه

چىلىك قلىيمىزه
بو خىستە بە خطاب ايدىر كىي
سەز

آلدانوب دە بر آز مىرىت دىرسە كىز ،
و يەھ جىكمىز جواب
سرت ، بىر يۈمىسىقە بىر سوص !
أى يېرىزى ،

اسقىمار آتشىلە ياقان
پىللەرچە قانزى آقىنان جانوار ،

بىز

يالكىز

بر بىلەيكمىز وار ؟
صف ! ...

يالكىز صفت

پىلەرىم چاتلانان جىكىرىمىزك سىى :

يالكىز صفت مجادلەسى

١٩٢٤ تۈز - ٢٩

ع . فريدون

بر حكايى :

ايىشە او كون خەلە بىكجىسىنى صىرعە طوقىشلى .

او ئەلەر هەزمانىكى كىي مەند باغىرىپىلر :

--- خايىر .. سىزكە مەدەلر كىز بىز مەكىلەردىن سوڭرا ..
آرقى سۈۋەنجلەك نە بىر دەمن قالشىدى ؟ نەدە آزانەجق
بر حق . اوج آرقاداش انسىاق بىر حر كىنە ايسكەلەلر مەندەن
قاڭىدق ؛

--- باطرون ؟ دىدك . يارىن آقەلەلر كاپىلىرى آچىلماياجق !

كىيجه .. قار ياخىپور ، ايلىكىر دوندىران پۇيراز ، اوولور
دوغاپورز .

اولماز بالطۇيە ماوال او قۇتاپور . ايصىز ؛ ياصىرى بوصارو
سوڭالىردا بىلپاپاپورز . ئۇندا بىر يەدە چو كوك قىسىل قىپۇر
أولى وار . بوراسى بزم مەلەمن : عملە مەلەسى ..
بورادە نە بىر قەھەر وار، نە بىر تىلى . يالكىز او بۇتىجي
واويوشدىرىجى بىر سکۈن ھەنڑە حاڭ .
اوج آرقاداش قاپۇلۇر رەنكلى كاڭاڭلۇر پاپىشدىرىپورز ؛
بۇ ئەلەر غەرە قومىتەستكە بىيانامەلری . يارىن ھامالى آقىپەرىتە
صارىيالارق سوقاھە چىقاچق دەلەمەپىش قادىنلار .. طابانى دەلىلە
ايستارپىتنى جورا بىسز آياقلارنى كېپەرەرك اكەنلە پاشنە توشاشق
ئور كوجى قىزلىر .. ناصىرلى ئەللىرى صوغۇقىدىن او دەنلاشىش
دەميرجىلر ؟ دېبىسز بىر اسکىجى كوفە سەندىن طاشان پاچاپارال
كىي كەندىلەرنى بوزلو قالدىرىنلار او زىزەنە بولور بولماز ، بونلارك
باشىنە طوبىلانە جىلەر واوقۇياجىلەر . قىرمىزى چىرىپەلى بىيانامە
لەزىزە شو سەطرلەر وار ؛
آرقاداش .

« آطناشىپولو ، دىران كەلبىكپاڭ ، ھەمانس ، »
« غەرە دەنېخ ، بالطۇفاسك ، ژورۇز نېقول دەمەرخانەلری ؛
« مەتقىأەمەلە مەطالبىنى رەد ايتىشلەردر . يۈزە ئېكىيۈز يۈكەل ؛
« اشىيا فيئاتلىرى قارشىسىنە باطرونلار سەندىقاپاسى يۈزدە ؛
« او تۈز خەنى قبول ايتىمەشلەر . مەقابىل تىكلىغانلىك ھېچ بىرىقىت
« مادىيەسى اولمادىيە ئانىچ بولنان سەندىقاپال بىر لەك بۈكىجە ؛
« نىصفاللىلەن اعتباراً ھەموى غەرەو اعلان ايتىشلەر .
« ياشاسۇن عملە حق ؟ ياشاسۇن عملە بىلەكى ! »
و طبىيەت آووج آووج ايرمەلەن حلواسى صاواورور كى
قار يادىرىسا ، ھېسى آچالىقىدىن ، يوقسو لەقىدىن دېشلىرى كەندەلەنە
كەندەلەنە قالىرىداسا ؟ ھېچ بىرى ايش باشىنە كېتىمە يەجك ؟ ھېچ
بىرى غەرە قومىتەستە عاصى اولماياجق .. يارىن ، بوبۇك كون ؛
غەرە وار . يارىن ؟ حق كون ؟ ئىلەمە عەصىان وار ..

* *

ساعت سكز بۇچوق ..

فابرېقەلر كىز دودوكلارى ھەكونىكى كېي فاصلەلى ، مەيد
ھايقىپور .

آكلاشىيالان پاترونلار بزم دىلە كارىزە ھېچ دە قولاق
آصماشلىر ، گۈپەلە با .. بوصوغۇق ھوادە ھانكى جىرأتكار ايش
باشىنە كەلە يەجك درجەدە كەستاخىدر ؟
 فقط بىز ؟ ئەللىرى كېي ، ذوقلىرى دە ، مەدەلرى دە ناصىرلى
ھەلەلر ، بىلەك بىر مەشقىلە بىغۇرۇلا بىغۇرۇلا بىيۇمىش قالدىرىم
چۈچۈلەر ؟ بىز بوبۇك ايش باشىنە كېتىمە يەجكىن . بىز بوبۇك
ساعىتىر جە سىزكۈن مەنكەنلەر ئىسىر اولماياجق . دودوكلەر كىز
ايىشە دەكلارى قادار ۋۇتسۇلر . بىز مەستىزى ئەصلىقلىرى يېكىزى

دوغاپورز ..

قایاندی. او، کوزارینی قایارکن، اطرافینه باقیبود. پاک کوچوکلکارنده اوکسوز قالقلری ایچون، او غورلرندۀ بر جوق مختن و مشقتۀ فاتلاندینی بر چیفت سوییلی پاوروسنی آزادیوردی. حالب و که پاورولرندۀ بزی قارشوستنده سؤالرینه، جواب بکلهیوردی. هیهات... او آرتق پاورولرینه، و هر کجه رویاسنده کوردیکی و عاشق اولدینی صنعتنۀ، بتون دنیایه وداع ایتمشده. دویغوسز بشریت بلکه بوندن هیچ‌ده متأثر اومادی. بویچاره فقط پاک محترم، مملکتک نادر یتیشدیردیکی ایشجی آرقه‌ستنده، هنور استقبالی تأمین ایده‌مش، بوسنو بوکوک، آیاغی چپلاق، باشی قباق، قارنی آج بر چیفت پاوروبراقدی. بونلرنه یه جک؟ نصل بویویه جک؟ عجباً و نلدۀ بابالرینک مانعی طوتارلرکن عین قورقوچ چاراکلقره‌می آتیلاجقلر؟...

۱۰ تشرین اول ۳۴۰ م. س.

یک بیرون شمندوفر غرہوی

سوك کونلرده شمندوفر جی آرقداشلر عزک یکی بیرون غرہوینه شاهداولدق... بوغره و دیگر غزه‌ته لرک یازدینی کی موضی بر غره و ده کل، بالعکس تام معناسیله و بتوون خطه شمولی اولان کنیش بر تعطیل اشتغالدی. حرکت ضابطه المشمداختله می، و فوپیانیانک دالاویراسیله عمله علیه‌ندۀ اوافق اوزره نتیجه‌لندی. غزه‌له لرک عاده ماده‌یازدق‌لری اشلاف شرائطی غره و نتیجه‌ستنده تحدث ایده‌ن و قایدکه نامیله‌قومپانیا‌هنمه‌موقت بر طرز حلی در. یوقس‌اصل فره‌وی ایجاب ایتدیره. سبیلردن هیچ بیریسی اور تادن فالتمش ده کیلدر. او قومپانیانک بر کوز باخیلاني ایله مرکز قلت غره و نتیجه‌ستنده تحدث ایده‌ن و قایده و بربلش، حقیق سبیلریعنی، عزیز و عمان آرقداشلرک طردی و قاصه مسئله‌سی حل ایدیله شدیر.

شمندوفر جی آرقداشلر عزک، خاصه عزیز و عمان آرقداشلرک طردی کبیتني قطعیاً قبول ایتمه‌می ایدیلر. چونکه بویبر عزیز و عمان مسئله‌سی او لقدن زیاده بیراس‌اسی عماله مسئله سیدر. بونک حقنده دفصل معلوماً عزیز و مقاومه‌منزی بیرقاچ کون سوکرا انتشار ایده جله عمله نسخه‌منزدۀ بوله جقسکز: بکلهیسکز!

***

بوکون آستالتلر او زرنده آج دولاشابهز، آج! فقط؛ کندمن ایچون، کندی سعادت‌ز، کندی حیاًز، کندی رفاهز ایچون، آ کلادیکزی؟ آرتق قاتاً کزه دائم ایتسین به! بوکون ده بزم دودوکمک او ته جک کون ایشهه.

***

پاطروتلر سه‌نیقادا سنک او کنده ک کنده کنده ایکنه آتسهک یره دوشمه‌یور. چوشقون بردنه‌نیز کی مهیب برانسان کنله‌سی دالفالانیور، دالفالانیور. ایشجی خطیلر یو بر چکلرینی آچشلر، دلو دیز کین صاوره‌یورلر:

— ایشته آرقاداشلر. شو بنانک یچنده طوبلانان اون کیشی، هیز لحیاتی، سفیه حر صلینه بازیجه‌ایتش، یاشایورلر. یوقسول وجیلاق دیدیشن ایشجی آرقاداش حر یاشاعق، مسعود اولق ایسترمهک حریتی ده، سعادتی ده دبله‌نه. آرا.. اونلری سندن چالانلردن آرا. ایشته میلیونلره بزدن اولانک قاتی دامله‌دانله نه مه نلر قارشکده. هایدی حریته! هایدی سعادتنه! غره‌وجیلر جوشمش با غیری‌یورلر دی. بردن آنی بر طراقه ایشیدیله‌ی، بونی داما کسکین بزی تعقب ایتدی.

بونک او زه‌رینه هه طرفدن آنی بر حرکت باشلاذری. مانکه بو اسیرلر و روسی زنجیرلری قوبارماهه عزم ایتمهدی. ده میرجلر، طوقوما جيلر، قورو جيلر، قادین، قیز، ارکاک کلرینی آزی به آمشن ماجار قاطنانلری کی ایلری آنیلیلر.

بیک بر یورغا طلاق خلاط رو داستنک بر او جی محشم بنانک قاپوستنده ایچری به دالدی.

آرادن اون دقیقه کچمه‌مشدی که، قاباق قافالی کریه آتلناشو، سیوری صافالی بارون کابنکیان، آلاویلهم بشقی هه رغرو دنیخ برو تیاتر و مانکنی کی بالفوندن فیرلاتیلیلر.

شیدی قوت او کنده جبروت صرعه‌یه طو تیلمش بر محله بکجیسی کیبدی.

نظم‌المریبه نظیف

مسلاک قرده‌تلریه

انره اسلعه فابریقه‌لرینک اکدکرلی اوسته لرندن دوکه‌جی مصلعی اوسته‌نک و فانی منا بستیله:

اوزون سه‌لردن بری عمله حیاتنک ازیجی بوسون غی آشنده؛ ایکله‌یه ایکله‌یه قانبورلاشان؛ بل بوکولان؛ جهنه‌ی آتشلر قارشوستنده یانه یانه فرسزله شوب، چوقورلاشان ده کرلی اوسته‌نک کوزلری ایشته بوکون ابدی او له رق